DE LEMNISCAAT KRANT 8

winternummer

32

jaargang 4

IN DIT NUMMER

INTERVIEW RUUD KRAAIJEVELD
GEGIJZELD
GESTOLEN FIETSEN
LIMBURG DICHTBIJ AUSTRALIË
KINDERBOEKENWEEKFESTIJN
FOTOWEDSTRIJD

ONDERSTEBOVEN IN ROME EN MAASTRICHT

Heel lang geleden, toen iedereen nog dacht dat de wereld plat was, heb ik een tijdje op een circusschool in Rome gezeten.
Ik leerde daar van de oude circusclown Fausto, hoe je ondersteboven op een fiets kunt fietsen.
Hij kon dat heel goed. Ik noemde hem voor de grap wel eens Fausto op z'n Coppi en hij moest daar dan hartelijk om lachen, maar volgens mij begreep hij het grapje niet helemaal. Hij sprak alleen maar Italiaans.
Zo'n circusschool is natuurlijk veel leerzamer dan een gewone school, waar je alleen maar leert hoe je keurig recht op je stoel en aan je tafel moet zitten. Ik was dan ook een goede leerling en binnen korte tijd had ik het felbegeerde 'Ondersteboven-fietsdiploma-A' op zak.
Mijn kostje was gekocht, dacht ik. Broadway lag aan mijn voeten, dacht ik.
De 'Nobelprijs voor het beste kunstje' lag binnen handbereik, dacht ik.
Maar niets was minder waar.
Want inmiddels wist iedereen dat de wereld rond was en dat ze in Australië allemaal ondersteboven op de fiets zaten.
Dat kunstje van mij stelde ineens niets meer voor.
Kortom, er zat niemand op mij en mijn trucje te wachten.
Ik moest een ander baantje zoeken en werd schrijver.
Zo zat ook ik gewoon keurig recht op mijn stoel en achter mijn tafel en ik deed mijn werk, net als ieder ander.
Totdat ik gevraagd werd om mee te werken aan *het Lemniscaat-Boekenweek–Circus.*
Ziezo, dacht ik en mijn hart maakte een klein sprongetje. Eindelijk gerechtigheid, dacht ik.
Eindelijk mag ik kunstjesminnend Nederland tijdens een circus mijn trucje laten zien, dacht ik.
Maar niets was minder waar. Niks geen circus, niks geen trucje, maar gewoon keurig recht op een stoel en achter een tafel handtekeningetjes zetten en uit mijn boek voorlezen. Waarom ze zoiets een circus noemen is mij een raadsel. Een domper was het, een regelrechte desillusie.
Totdat ik in Maastricht kwam.
Je moet weten dat Maastricht van de plaatsen in Nederland het dichtst bij Australië ligt.
Misschien dat dat de reden is waarom de mensen in Maastricht anders zijn. Het ruikt er al een beetje naar kiwi's en kangoeroes zal ik maar zeggen. Ze fietsen daar nog niet ondersteboven, maar het scheelt niet veel.

vervolg pagina 2

SOMS BEN IK
GROOT
SOMS BEN IK KLEIN
WAAROM KAN IK
NIET
NORMAAL ZIJN

Marije Bettenhaussen

Het gedicht van Marije was wat ons betreft precies in de roos. We hadden namelijk net in de redactie gepraat over dit onderwerp. Daar zei iemand: 'Ze doen altijd alsof je nog maar een baby bent. Thuis, op school, overal is het hetzelfde liedje.'

Is dat zo? Vind jij ook dat leraren en ouders altijd net doen of je niet in staat bent zelf te denken en verantwoordelijkheid te nemen? In de redactie liepen de meningen nogal uiteen. Wel vond iedereen het een onderwerp waar een hoop over te zeggen valt. Vandaar onze bijlage KLEIN-GROOT.

GESTOLEN

De Fausto Koppie voor Eva Vlessing

Tijdens het Lemniscaat Kinderboekenfestijn dat gedurende de Kinderboekenweek door het land trok was er een grote kinderboekenwedstrijd met in elke stad tien winnaars.
De hoofdprijs was de Fausto Koppie-fiets, beschikbaar gesteld door Gazelle. Een schitterende fiets, met de naam Fausto Koppie erop! Maar... op de laatste dag van de Kinderboekenweek werd hij gestolen! Het Jeugdjournaal maakte er melding van. Er werd overal gezocht, maar de fiets bleef weg.
Gelukkig was Gazelle zo aardig om een nieuwe fiets ter beschikking te stellen. En deze nieuwe Fausto Koppie werd gewonnen door Eva Vlessing uit Bergen. Tijdens de feestelijke prijsuitreiking in Cultureel Centum de Vest kreeg zij de fiets overhandigd door de heer Ger Voorn van de boekhandel Zwaan en Ter Burg.

Het leven

Heerlijk,
zo'n zuur appeltje.

Annelies Hafkenscheid

vervolg Ondersteboven in Rome en Maastricht

In Maastricht zat ik net als in andere plaatsen keurig recht op een stoel en aan een tafel handtekeningetjes te zetten, toen ik van achter dit tafeltje meegetrokken werd naar een ruimte waarin zich allerlei vriendelijke maar nerveuze Maastrichtenaren ophielden. Het was duidelijk dat er iets spannends stond te gebeuren.
Nadat verscheidene mensen wat ongeduldig heen en weer hadden gelopen en een aantal duistere handelingen hadden verricht kwam de aap uit de mouw:
Ik had een prijs gewonnen! Een prijs die in het leven was geroepen door de Kinderboekhandel in Maastricht, gewoon omdat drie aardige medewerkers vonden dat *Ferdinand, het witte neushoornbeest* zoiets had verdiend. 'De glimworm' heet die prijs. Misschien wel de kleinste prijs van Nederland, maar zeker de aardigste.

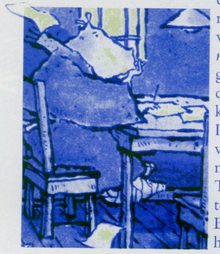

Ik was er gewoon een beetje ondersteboven van en dat terwijl ik helemaal niet op mijn kop op een fiets hoefde te fietsen.
Toen ik uit het warme zuiden naar huis terugreed dacht ik: Waarom zou ik naar Broadway willen als Maastricht om de hoek ligt? En wat is de waarde van de Nobelprijs, als je in Nederland een prijs kunt winnen die zeker zo nobel is?
Eenmaal teruggekeerd in het koude Amsterdam ging ik heel keurig en heel recht op mijn stoel en aan mijn tafel zitten en ik schreef... en schreef... en schreef.
Ik geloof dat er een nieuw boek aankomt.
Bedankt Maastricht.

Sander de Heer

DE LEMNISCAATKALENDER

Niet iedereen blijkt te hebben begrepen hoe je aan deze mooie kalender kunt komen. Nou, dat is erg eenvoudig: gewoon bij de boekhandel. Ze hebben hem in voorraad of kunnen hem voor je bestellen. Maar je moet wel snel zijn. Hij vliegt weg!

FILOSOFEREN MET KINDEREN

Ooit van gehoord? Heeft dat soms iets te maken met het boek *De wereld van Sofie*, dat boek waar zoveel om te doen is? Nee! *De wereld van Sofie* gaat over filosofen en wat ze allemaal gezegd hebben. Filosoferen met kinderen, dat doe je zelf, met leeftijdgenoten; bijvoorbeeld in de klas. Praten over wat echt is en wat niet echt, het verschil tussen 'gewone' dieren en ongedierte, maar ook praten over vrijheid en gevangenschap of over hoe gedachten in je hoofd komen. Allemaal vragen waarop geen vast antwoord is, in gesprekken waaraan volwassenen en jongeren op basis van gelijkwaardigheid deelnemen. Niemand weet het beter dan een ander. Volgens sommigen is dat nu juist de kick.
Gewoon praten, denken, filosoferen, naar elkaar luisteren, over zaken die interessanter worden naarmate je er meer over nadenkt. Dit soort filosofische gesprekken wordt steeds populairder op scholen. Niet alleen in het voortgezet onderwijs, maar ook op de basisschool. Onlangs was er een vierdelige serie over op tv, en er zijn ook een paar boeken over verschenen:
Willen planten ook baby's? van Gareth Matthews, en *Filosoferen met kinderen* van Thecla Rondhuis.

LEMNISCAATCLUB

HELP, WAT GEBEURT ER? HET LOOPT STORM!

Het aantal aanmeldingen voor de club was zo groot dat sommige kinderen langer dan normaal op hun pakket moesten wachten. Normaliter worden de kennismakingspakketten verstuurd uiterlijk binnen een week nadat de betalingen zijn binnengekomen, maar dit keer groeide het ons op een gegeven moment boven het hoofd. Gelukkig was dat snel verholpen, maar toch onze verontschuldigingen.

JEUGDBOEKENWEEK VLAANDEREN

Het ruimteschip staat klaar. De tijd loopt. Met het boek kan de reis beginnen.
Gewapend met papier en tijd stapte de schrijver eertijds in zijn ruimteschip.
De ontdekkingen van zijn tocht schreef hij neer.
Durf jij mee te gaan door tijd en ruimte? Durf jij tijd te maken voor nieuwe avonturen?
Kom dan naar de activiteiten tijdens de jeugdboekenweek in Vlaanderen van 8 tot 22 maart 1995.
Ga eens op zoek in de bibliotheek of in je school. 'Geen tijd. Ik lees.' Laat dat ook jouw slogan zijn.

Leentje

DE NIEUWE LEMNISCAATCLUBPOSTER

Wij vinden hem erg leuk, al zeggen we het zelf. Ontworpen door Maarten Tromp, die ook tekende voor de vormgeving van de vorige (èn deze) krant. Wij sturen jullie de poster allemaal toe met het dringende verzoek hem **OP SCHOOL OP TE HANGEN !**
Wij weten namelijk zeker dat er nog veel meer kinderen op school wel lid zouden worden, als ze het maar wisten.Als je nu slim bent hang je er een briefje bij met de tekst: Als je lid wilt worden, vraag informatie bij ... (en dan je eigen naam). Dan kun jij de leden opgeven en als je er vijf tegelijk instuurd en ook het geld zelf in één keer overmaakt krijg je een Lemniscaatboek naar keuze gratis!
Als dat geen prachtidee is om je boekenkast te vullen...
Zet 'm op!

Hoger dan de hemel

Dat is de titel van het nieuwe boek van Klaus Hagerup - weet je nog wel, de schrijver van het boek *Het land achter de tijd*.
Dit keer is het een heel ander verhaal. Ging het in *Het land achter de tijd* om een magisch verhaal over het land waar de tijd stilstaat, dit boek gaat over een vervelend meisje en een rare lerares. Moet ik daar nu over lezen? zul je je wellicht afvragen. Nou, wij vinden van wel, want het is een heel goed boek. Een beetje anders dan andere boeken misschien, maar toch.
En wat dat 'hoger dan de hemel' wel betekent: ach, dat kom je vanzelf wel tegen.

SPREEKBEURT

O jeetje, een spreekbeurt! Waarover dit keer nu weer? Tobben, voor je uit schuiven, niet weten... Idee: houd hem over de Lemniscaatclub. Wij hebben wel wat informatie en nogal wat 'oude' kranten om het geheel een beetje 'aan te kleden'. Bovendien is het een prachtig middel om leden te werven, en dat... levert dan weer boeken op. Vijf nieuwe abonnees op de krant, tegelijk ingestuurd en het geld in één overgemaakt, en je krijgt een Lemniscaatboek naar keuze gratis toegezonden.

GEDICHTEN EN BRIEVEN VAN OUDEREN

We krijgen regelmatig brieven en gedichten van ouderen.
Laatst was er weer een gedicht van iemand van 76 jaar!
Nu is het fantastisch dat je dan nog zo jong van geest bent dat je lid bent van de Lemniscaatclub.
Wij vinden alleen dat we de brieven, gedichten en verhalen van kinderen in onze krant voorrang moeten geven. En tot op heden moeten we nog steeds wegens plaatsgebrek een selectie maken uit de ingestuurde bijdragen.
Wij hopen dat alle ouderen daar begrip voor hebben.

LEMNISCAAT KRANT
COLOFON
De Lemniscaatkrant, de krant van de Lemniscaatclub, verschijnt vier maal per jaar.

Redactie: Vellah Bogle, Lysbeth Helsen, Irma Kriesel, Lotje Mariën, Christo Motz, Sylvie Dumont, Maarten Steendam, Barbara Sterk, Leentje Verboven, Isabel Versteeg, Jean Chr. Boele, Manon Ostendorf

Vormgeving: Maarten Tromp

Zetwerk: Type and Tone bv, Aalsmeer

Druk: Ten Brink, Meppel

Redactie adres:
Postbus 4428,
3006 AK Rotterdam

Lemniscaten zie je overal

We kregen deze brief van Annelies Vereeken:

Toen wij in de les Nederlandse miniaturen uit de middeleeuwen bestudeerden zag ik tot mijn grote verbazing een lemniscaat staan op de afbeelding. Ik wist niet dat een lemniscaat al zo oud is!

Nou, dat wisten wij wel, maar we zijn toch erg blij met je middeleeuwse prent, Annelies!

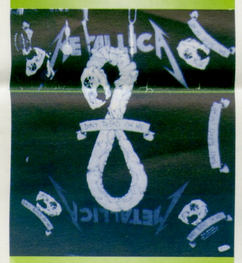

De andere lemniscaat komt van Maike van Dartel, die op een markt in Yorkshire (Engeland) ineens een afbeelding van een slang in de vorm van een lemniscaat zag. Gelukkig was er een fototoestel bij de hand en kregen wij het resultaat.

Maar ook Lemniscaat-personeel houdt de oogjes open en Marleen zag in Italië deze dubbele Lemniscaatjes.

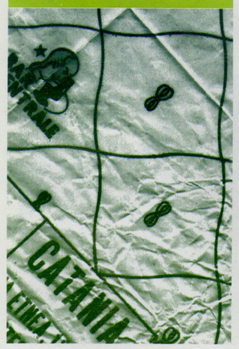

DE favoriete boeken van een redactielid

Van het moment dat ik erachter kwam dat al die rare tekentjes op papier letters waren en dat je daarmee kon lezen, ben ik daar eigenlijk nooit meer mee opgehouden.
Ik struinde, nadat ik het voorlezen ontgroeid was, de kasten van de bieb af op zoek naar boeken die ik nog niet gelezen had en raakte thuis na een enkel hoofdstuk al volledig van de wereld.
Meestal las ik over niet-bestaande wezens en dingen, en dan vooral over kabouters aangezien ik daar heilig in geloofde. De serie *'Wipneus en Pim'* van B. van Wijckmade was toch wel mijn favoriet: ik leefde mee met het kabouterprinsje Wipneus die samen met zijn vriend Pim de spannendste avonturen beleefde. Het allereerste boekje dat ik kreeg heette *'De zilveren raket'*, waarin de kabouters een wonderauto ombouwen tot raket. Terwijl Wipneus' vader, Koning Goedhart, over Kabouterland regeert, vliegen de twee jongens met een goedgevuld etenstrommeltje en alles wat ze verder nog nodig hebben, de ruimte in. Daar ontmoeten ze Koningin Luna, de maanelfjes en de sterrenmannetjes. Aan de kaft te zien heb ik deze boekjes aardig stukgelezen! Naarmate ik ouder werd kwam ik er achter dat er voor kabouters in deze wereld geen plaats meer was en ontdekte een nieuw boek: *'De magische mantels'*, geschreven door Diana Jones. Hierin probeert een magiër macht te krijgen over de zielen van jonge, gezonde mensen en ze te vangen in zijn net op zee. Het meisje Tanaki leerde echter van haar moeder hoe ze mantels kan weven die de magiër kunnen verslaan. Voor ze dit uit kan proberen moeten zij en haar zus en broers een reis maken, omdat de mensen uit hun dorp hen verstoten. Bijgestaan door [illegible] goden de Onsterfelijken, vormgegeven in drie beelden, varen ze weg. Tanaki's oudste broer is al bezeten door de magiër: hij wordt ziek en wil naar zee. Zo komen ze steeds dichter bij de angstaanjagende figuur...
Toen ik voor school ook boeken moest lezen werd mijn leesplezier een beetje vergald, omdat de [illegible]este boeken van de Nederlandse lijst mij totaal niet aanspraken, op [illegible]n na: *'Ik en mijn speelman'*. Dit is een boek van Aart van der Leeuw, die graag schreef over romantische tijdperken en sprookjesachtige, zomerse landschappen. *'Ik en mijn speelman'* gaat over een jongen met zeer welgestelde ouders die voorbestemd is te trouwen met een eveneens rijk meisje. Dit bevalt hem totaal niet en hij neemt de benen, waarna hij samen met een speelman, die zijn beste vriend wordt, de wereld intrekt. Door de speelman laat hij zijn hebzuchtige houding varen en maakt hij kennis met de echt mooie dingen van het leven. Hij wordt verliefd op een lief, eenvoudig meisje dat ook weggelopen is, maar al die tijd zitten zijn vader en diens bedienden hen op de hielen. Het is een verhaal met een zeer verrassende afloop!
Een ander boek over ongewone dingen is Berend Jagers *'Gevangene van het verleden'*, waarin hoofdpersoon Sander te maken krijgt met het verschijnsel reïncarnatie. Tijdens een vakantie in de woestijn krijgt hij voor het eerst een vreemd visioen en als hij weer thuis is ontdekt hij door dromen die elkaar steeds sneller op gaan volgen, wie hij in zijn vorige leven was. De dromen worden steeds echter en beangstigender, zodat Sander uiteindelijk hulp moet gaan zoeken bij een deskundige. Ook als je meer te weten wilt komen over reïncarnatie moet je dit boek zeker lezen, want het is niet alleen heel spannend maar ook informatief.
Het beste moet je altijd voor het laatst bewaren, zeggen ze wel eens, en daarom heb ik het boek waar ik maar geen genoeg van kan krijgen, onderaan mijn lijst gezet: *'De Hobbit'* van J.R.R. Tolkien. Dit boek verhaalt over een rijk vol vreemde wezens, onder wie de hobbit Bilbo Balings. Hij gaat samen met Gandalf, de grijze Tovenaar, en een aantal dwergen op reis om de oude dwergenschat van de draak Smaug terug te winnen. Onderweg krijgt de huiselijke Bilbo steeds me[illegible]urf en af en toe laat hij zijn reisgenoten, en zichzelf, versteld staan van de manier waarop hij zich door de vele avonturen heen slaat. Tolkien heeft het sprookjesachtige land waardoor zij trekken tot in de details beschreven, zodat je bijna zou geloven dat het echt bestond. Dit is dan ook een prima boek om lekker bij weg te dromen a[illegible] je dagelijkse beslommeringen weer eens zat bent!

Sylvie Dumont

HOERA, Vervolgverhaal

WE HEBBEN WEER EEN VERVOLGVERHAAL!
Op veler verzoek, we schreven het al in de vorige krant, is hier weer een vervolgverhaal. Ditmaal neemt Lieneke Dijkzeul de aftrap.
De bedoeling is dat jullie het vervolg schrijven. Uit de inzendingen kiezen wij de leukste en die wordt in de volgende krant afgedrukt.
Daarna schrijven jullie er weer aan verder, enzovoort, enzovoort. Tot we er genoeg van hebben.
Als je een vervolg instuurt, denk er dan om dat we nog een heel aantal afleveringen met het verhaal verder willen.
Dus niet direct met politieauto's en loeiende sirenes aankomen.
Succes, hier is het begin!

Het smalle, stenige pad kronkelde langzaam heuvelafwaarts. Links lag een maïsveld, de planten al kniehoog, rechts een bijna onafzienbare zee van zonnebloemen, hun knikkende hoofdjes allemaal naar dezelfde kant gebogen, alsof ze naar iets keken. Maar er viel weinig meer te zien, want het begon al te schemeren. In de verte tekende de bosrand zich scherp af tegen de avondhemel.
Inge liep naast Jerry. Zo dicht naast Jerry dat hun schouders elkaar raakten. Achter hen aan sukkelde Onno.
De volgende keer, dacht Inge grimmig, kon-ie zeuren wat hij wou, maar dan bleef hij op de camping. Ze zwaaide losjes met haar armen. Al zwaaiend streek haar hand langs die van Jerry. Hij greep hem, maar liet direct weer los toen Onno vroeg: 'Gaan we nog ver?'
'Als je moe bent, ga je maar terug,' zei Inge zonder zich om te draaien.
'Ik ben niet moe,' protesteerde Onno. 'Ik wil alleen maar weten of we nog ver gaan.'
'Tot de splitsing,' zei Jerry. 'En dan rechtsaf langs het kerkhof terug.'
Alweer! Inge zuchtte onhoorbaar.
Ze had het kerkhof al een paar keer bekeken, inclusief het kerkje waaromheen het was aangelegd. Ze snapte niet wat hij eraan vond[illegible] die gladde koude zerken met plastic bloemen onder zo'n kaasstolp. Echt Frans, volgens Jerry. Echt lelijk, dacht Inge, maar zei het niet. Per slot van rekening was Jerry het eerste en waarschijnlijk het enige leuke aan deze vakantie.
Haar vader had rust gewild.
Nou, die was op deze godverlaten heuveltop volop in voorraad. Al een week liep ze zich, met Onno in haar kielzog, stierlijk te vervelen, toen plotseling Jerry verscheen. Als uit het niets was hij opgedoken, handen in de zakken van zijn bermuda, baseball-petje op zijn donkere haar.
'Hoi, zin in een potje badminton?'
Eén blik was genoeg. 'Natuurlijk!'
En nu liepen ze hier samen (nou ja, bijna samen) en had hij al even haar hand vastgehouden.
Ze gluurde over haar schouder. Onno was een meter of vijf achter geraakt. Goed zo. Ze besloot een nieuwe poging te wagen.
Maar op hetzelfde moment greep Jerry haar hand. Niet romantisch, meer geschrokken.
'Wat was dat?'
Inge keek op. 'Wat?'
'Dat licht. Daar!' Hij bleef staan. Ergens ver vóór hen flitste een... lamp? Een zaklantaarn?
Onregelmatig. Aan-uit, aan-uit.
Onno botste bijna tegen hen op.
'Tister?'
'Daar heb je 't weer,' wees Jerry. Alledrie spanden ze hun ogen in.
'Gewoon een vent met een zaklantaarn,' zei Inge, terwijl Jerry riep: 'Het lijken wel signalen!'
Onno dacht een boer op de fiets.
'Wat nou boer, daar ligt een bos, man,' zei Jerry.
'Er staat ook een huis,' wist Inge. 'Maar dat is onbewoond. Tenminste zo lijkt het.'
De lamp flitste aan-uit, aan-uit.
'Hij seint!' Onwillekeurig dempte Jerry zijn stem. 'Uh, lang-lang-lang, kort-kort-kort... Shit, nou houdt-ie op.'
'Help, help!' giechelde Inge.
'S.O.S,' zei Onno. 'Hij seint S.O.S.'
Hij zei het met kalme overtuiging.

wordt vervolgd

MIJ OVERKOMT DAT NIET

DE ANTWERPSE BOEKENBEURS

Het was er weer leuk, druk en vooral warm! Hoe de mensen die dag in, dag uit die stands moeten bemannen (en bevrouwen) dat volhouden is ons een raadsel! Nieuwtje was dat de serie Jeugdromans zich in een ongekend grote belangstelling mag verheugen; reden voor ons om daar in deze krant nog eens aandacht aan te besteden. Hier zijn er twee:

Fragment

De telefoonautomaat op school was stuk toen Anne de volgende dag naar de apotheek wilde bellen. Het duurde twee pauzes voor ze het door had. En toen ze in de derde pauze naar de tabakswinkel aan de overkant rende, was daar de telefoon bezet. Er stond iemand die zijn sleutel had vergeten en er niet in kon. Anne wachtte zo lang mogelijk, maar op 't laatst moest ze rennen.
Ze hadden een mondelinge overhoring scheikunde.
'Ik geloof niet dat iedereen vandaag op z'n best is,' zei de scheikundeleraar vriendelijk, toen ze op de derde achtereenvolgende vraag een verkeerd antwoord gaf.
Je moest eens weten, ouwe taart, dacht Anne en stak haar neus in de lucht, om aan niemand te laten merken dat het maar een haartje scheelde, of ze was hardop gaan janken.
Janne zou haar om kwart voor vier voor school opwachten. Hij dacht dat ze het dan wel zou weten.
God, wat voelde ze zich ziek. Ze had bonzende hoofdpijn. Het was afschuwelijk benauwd in het lokaal, de spullen op tafel stonken weerzinwekkend.
Bengt en Svante zaten achter haar te fluisteren over een nieuw meisje dat ze in de discotheek ontmoet hadden.
Lotta schreef formules op het bord; het geknerp van het krijtje ging door merg en been en haar trui werd wit van het stof.
Haar stem dreunde eentonig:
'... net als de zilverzouten laten de waterstofverbindingen van de halogenen gelijksoortige molecuulstructuren zien... het zijn kleurloze, zure gassen die zeer goed in water oplosbaar zijn... Ze zijn door middel van zouten aantoonbaar...'
'Ze moet hier nieuw zijn,' fluisterde Svante.
Ik ga dood, als de bel niet gauw gaat, dacht Anne.
'... Fluoride-ionen geven geen neerslag met zilverionen; zilverfluoride lost niet zo moeilijk op als de andere halogeniden met zilver...'
'Het lijkt me een goed wijf,' siste Bengt.
O God, als ik maar niet flauwval, want dan denkt iedereen dat ik in verwachting ben...
'Voel je je niet goed, Anne,' hoorde ze de stem van de leerkracht in haar suizende oren. 'Je mag wel naar buiten gaan, als je je ziek voelt!'
Ze wist niet hoe ze het lokaal uit moest komen. Ze hoorde het gefluister:
'Hemel, ze ziet helemaal groen...'
'Ze is natuurlijk ongesteld geworden, dan voel ik me ook altijd zo...'
Lena, haar klassevertegenwoordigster, kwam achter haar aan met een beetje water.
'Wil je een aspirientje?'
Anne schudde haar hoofd.
'Maar dat helpt meestal erg goed als je pijn in je buik hebt...'
'Nee dank je, het gaat wel beter als ik in de frisse lucht ben.'
'Zal ik met je mee naar huis gaan?'
'Bedankt, maar Janne komt me halen.'
'O ja...'
Het uur was bijna om en toen Anne de schooldeur uitkwam, stond Janne al bij de winkel op de hoek een sigaret te roken.
'Hoi,' zei hij en vertrok geen spier.
'Hallo,' zei Anne en begon te lopen.
'Dus het is mis,' zei Janne toen ze de straat inliepen die naar de manege ging.
'Waarom denk je dat?'
'Je ziet er allerbelabberdst uit!'
'Ik voelde me niet goed onder scheikunde en mocht weggaan...'
'Maar de apotheek dan? Wat zeiden ze dan bij de apotheek - Anne!!' Hij zwaaide haar rond.
'Ik weet het niet... ik bedoel, ik heb de uitslag nog niet... het was al te laat gisteren - het moest er voor twee uur zijn. Ik zou vandaag opbellen, maar ik kon geen telefoon vinden.'
'Je bent niet goed wijs, er zijn massa's telefoons.'
'Wat is er verdorie - denk je soms dat ik niet gezocht heb! Ik ben net zo zenuwachtig als jij, verdomme.'
'Dan gaan we naar mijn huis toe en bellen we daar... dat is vlak bij... dan kunnen we theedrinken of zo. Anne, kijk niet zo ongelukkig!'
'Ik voel me ongelukkig.'

DE WEREID VAN DE ANDEREN

Fragment

Rondom het grondstuk waren lampjes opgehangen tussen palen. Ze zwaaiden in de wind en wierpen grillige, springerige lichtvlekken op de opgestapelde bomen. Terwijl ze uit de auto klauterde, rook Anne voor het eerst die diepe, geheimzinnige geur van Kerstmis. Ze liep achter Spencer en de anderen aan tussen de bomen door en ademde de geur in van dennen en sparren. Een man met zware laarzen en handschoenen aan liet hun de bomen zien. Hij haalde er hier en daar eentje van een stapel, zette hem overeind en schudde de takken uiteen. 'Weet u,' zei Dory, 'dat ik al bijna in geen dertig jaar meer een boom heb gekocht? Ik was nog maar een tiener toen ze er thuis mee ophielden.'
De man nam dit ernstig op. Hij keek haar vol medeleven aan. 'Iedereen moet een kerstboom hebben,' zei hij en trok voor haar een dikke grove den uit een stapel.
Een stukje verderop hield Spencer een kortnaaldige den overeind, het soort boom dat ze gewoonlijk kochten. 'Dit lijkt me wel een aardig boompje,' zei hij.
'De stam is krom,' zei Anne. 'En moet je die top zien.' Ze stak haar handen diep in haar zakken en keek om zich heen of ze haar vader ergens zag.
Hij stond helemaal aan het eind van het paadje tussen de bomen waar de grootste bomen altijd opgestapeld lagen - de 'hotelbomen' had haar moeder die genoemd. Met één hand hield hij een reusachtige spar in evenwicht. 'Ik geloof dat ik gevonden heb wat ik zoek,' riep hij haar toe. Ze liep op hem af.
'Die is veel te groot,' zei ze. 'Die past nooit bij ons in de kamer.'
'Ik denk dat het misschien nog net kan.'
Dory en de koopman kwamen over het pad naar hen toe. 'Die past niet,' zei Anne tegen Spencer. 'Dan moet hij eerst een heleboel van de onderkant wegkappen en dan is het mooie eraf.'
'Hij houdt van grote bomen,' zei Spencer. 'Hij wilde altijd al een grotere boom.'
'Hoe kom je daarbij?'
'Hij zei het toch. Weet je niet meer dat hij elk jaar weer zo'n enorme kanjer wilde kopen?'
Anne schudde het hoofd. Ze kon het zich niet herinneren. ''t Enige wat ik nog weet is dat onze bomen altijd prachtig waren,'zei ze.
Ze stonden in een kring rond de enorme boom die haar vader had uitgekozen. De koopman stond er geduldig bij en sloeg zijn gehandschoende handen tegen zijn dijen. 'De grootste boom op het hele grondstuk,' zei hij.
'Hij is prachtig,' zei Dory. 'Hij ziet eruit zoals je droomt dat een kerstboom eruit ziet.'
'Ik vind dat iemand die al dertig jaar geen kerstboom meer gehad heeft een heel bijzondere verdient,' zei Annes vader.
'Wat lief van je,' zei Dory. 'Wat aardig.'
Anne wendde zich af. Aan het begin van het pad stond nu een andere familie bomen overeind te zetten. Achter hen en om hen heen dansten de lichtjes. Ze kon hun auto op de straat nog maar nauwelijks onderscheiden.
Hun kerstfeesten waren wèl volmaakt geweest. Spencer had ongelijk. Haar vader had de bomen die ze uitgezocht hadden wèl mooi gevonden. Met een gevoel van onbehagen bestudeerde Anne de vingers van haar handschoen. Ze voelde een merkwaardige opwelling van twijfel, heel even maar, toen was het verdwenen. Ze draaide zich om en keek naar de boom. Ze kon zó zien dat ze hem op het dak van de auto moesten binden om hem thuis te krijgen.
'Dit is nou precies zoals je je Kerstmis vóórstelt,' zei Dory blij, terwijl ze zich op de voorbank nestelde nadat ze de boom met een touw op de auto hadden vastgebonden.
Spencer en haar vader stapten in de auto. 'Hij was wel schandelijk duur,' zei haar vader, maar ook hij zag er gelukkig uit.
Natuurlijk was de boom te groot. Terneergeslagen stonden ze met z'n drieën in de woonkamer nadat ze hem naar binnen gesleept en omhoog geduwd hadden en tot de ontdekking waren gekomen dat hij bijna een halve meter te lang was. 'En die stam zal ook wel niet in de standaard passen,' zei Spencer.
'We zullen gewoon een stuk van de stam moeten halen en er een nieuwe standaard voor moeten timmeren,' zei haar vader. 'Aan het eind van de week heb ik daar wel tijd voor.'
Eindelijk, dacht Anne, ziet hij eruit als die knullige bomen die ze bij Laura altijd hebben, en lijkt hij in de verste verte niet meer op die mooie bomen die zij zich van vroeger herinnerde. Ze stelde zich voor hoe haar moeder op dit moment hier in de kamer zou staan en hoe ze haar hoofd zou schudden en droevig zou glimlachen om die dwaze situatie. Maar, natuurlijk zou haar moeder hen zo'n boom nooit hebben laten kopen. Zij zou het hen uit het hoofd gepraat hebben.

Blauwe plekken als je om liefde vraagt

Een interview met de Raad voor de Kinderbescherming

Degenen onder jullie die het boek *'Blauwe plekken'* van Anke de Vries hebben gelezen (en eigenlijk zouden jullie dat allemaal moeten zijn) weten, dat daarin het meisje Judith door haar moeder mishandeld wordt.
Wij van de Lemniscaatclub wilden wel eens wat meer over het onderwerp kindermishandeling weten en gingen daarom op een nogal regenachtige vrijdagmiddag naar de Raad voor de Kinderbescherming in Amsterdam.
Tot onze schande (en die van het openbaar vervoer) kwamen we nogal laat aan en mevrouw Van Wees, met wie we zouden praten, was net met een spoedgeval bezig. Gelukkig kon ze toch nog een plaatsje voor ons vrijmaken en konden we onze vragen over haar uitstorten.

Wat doet de Kinderbescherming precies?

Kinderen beschermen, zoals het woord al zegt. Wij vinden dat kinderen recht hebben op een evenwichtige en gezonde ontwikkeling en uitgroei tot volwassenheid. Soms kunnen ouders die taak niet aan en dan zouden ze geholpen moeten worden. Als ouders geen hulp van buitenaf accepteren, dan heeft de Raad de taak om te zorgen dat hulpverlening toch op gang komt. Bij heel erge mishandelingszaken is het dan soms nodig dat een kind een tijdje op een andere, veilige plek gaat wonen. Alleen als zeker is, dat de mishandeling niet meer voor zal komen, zal worden geprobeerd of het kind en de ouders weer bij elkaar kunnen wonen.

Wat vond u van 'Blauwe plekken', dat u, zoals we hebben gevraagd, heeft gelezen?

Ik vond het een erg realistisch boek, maar ook nogal zwaar omdat er werkelijk alle mogelijke problemen in voorkomen. Het zou een goed boek zijn voor op scholen, zodat kinderen er met elkaar over kunnen praten.

Waarom worden kinderen geslagen?

Vaak uit gevoel van onmacht, en niet zozeer omdat het een slechte ouder is die niet van het kind zou houden. Judiths moeder bijvoorbeeld, die vindt het zelf ook heel erg, maar ze kan het gewoon niet anders en ze weet niet hoe ze met die onmacht om moet gaan.

Maar soms wordt het ene kind geslagen, en het andere niet. Judiths broertje heeft bijvoorbeeld nergens last van. Hoe kan dat?

Ouders hebben, voordat het kind geboren wordt, een bepaalde voorstelling van hun eerste zoon of dochter en soms komt die niet uit. Het kan ook zijn dat het in een voor ouders ongelukkige periode geboren is. Zo'n kind krijgt daar dan de schuld van.

Het lijkt wel alsof Judith niets goed kan doen in de ogen van haar moeder. Is dat geestelijke mishandeling?

Ja, haar moeder laat haar constant weten dat ze niets is, terwijl haar broertje geen kwaad kan doen. Judith doet altijd wel iets fout, hoe erg ze ook haar best doet en daar wordt ze zo onzeker van, dat er nog meer fout gaat.

Hoe komt het dat de ene ouder niet ingrijpt, wanneer de ander hun kind mishandelt?

Soms wil zo'n ouder het gewoonweg niet zien en moet hij er door een buitenstaander op gewezen worden. Het kan ook zijn, dat het in zijn afwezigheid gebeurt. Soms neemt een kind de ouder zelfs in bescherming door het te verbergen, omdat het kind denkt dat het zijn schuld is, zoals vaak bij seksueel misbruik het geval is. Vaak nemen kinderen het de andere ouder later erg kwalijk, dat hij destijds niet in heeft gegrepen.

De buren van Judith wisten dat ze door haar moeder geslagen werd, maar ze hebben nooit iets ondernomen.

Ja, dat vind ik zo erg van onze tijd, dat mensen het moeilijk vinden elkaar te helpen door gewoon over zoiets proberen te praten. Mensen hebben zo weinig met elkaar te maken. Dat mensen de Kinderbescherming bellen gebeurt gelukkig steeds vaker maar toch nog niet vaak genoeg. Als Judiths onderwijzer de Raad eerder gebeld had voor advies, was het allemaal misschien heel anders gelopen.

Op een gegeven moment worden Judiths striemen en blauwe plekken ontdekt, maar toch vertelt ze niets.

Dat komt doordat ze zich ontzettend schaamt. Ze zou niets liever willen dan goede maatjes met haar moeder zijn. Een kind kan niet anders dan van zijn ouders houden, en Judith doet alsof er niets aan de hand is om haar moeder te beschermen en omdat ze weet dat haar moeder er steeds weer verschrikkelijke spijt van heeft.

Ouders die zelf mishandeld zijn gaan hun kinderen vaak zelf ook slaan, zegt men wel eens. Klopt dat?

Dat kan voorkomen, ja. Ze weten niet beter omdat ze het zo van kleins af aan gewend zijn: ze hebben niet geleerd hoe ze met kinderen om moeten gaan en dat is voor hun hele leven bepalend.

Komen kinderen uit zichzelf naar jullie toe?

Helaas niet. We zouden dat erg graag willen, maar jammer genoeg komt het niet vaak voor. Het JAC (Jongeren Advies Centrum), de Kindertelefoon, de politie en de school weten, dat als er iets ernstigs aan de hand is, ze de Raad kunnen bellen voor advies. Maar als een kind dat niet wil, gebeurt het niet, maar het is wel zo dat wanneer zijn verhaal geheim gehouden wordt, er in zijn situatie niets zal veranderen. Het is vaak bang dat de mishandelende ouder zwaar gestraft wordt, maar alleen als een kind door ernstige mishandeling gestorven is, bepaalt de Raad of een straf op zijn plaats is. Meestal is het alleen de bedoeling dat de mishandeling stopt en dat het gezin de juiste hulp aangeboden krijgt.

Hoort de Kindertelefoon bij de Kinderbescherming?

Nee, maar we hebben wel goede contacten met ze , hoewel ze nooit zom[illegible] dingen aan ons doorgeven, want het vertrouwen is erg belangrijk. De hulpverleners van de Kindertelefoon kunne in de eerste plaats heel goed luisteren en proberen ook het contact met een kind in stand te houden.

Wat houdt een spoedgeval in, waar u net mee bezig was?

Het ging om een kind dat in de problemen was geraakt door de echtscheiding van zijn ouders. Ze konden het niet eens worden, waar het kind na de scheiding zou moeten wonen. De Raad had toen de rechtbank geadviseerd om het kind bij de moeder te laten wonen, maar het was naar zijn vader gelopen. De moeder eiste dat het kind, volgens de uitspraak van de rechtbank, onmiddellijk werd teruggebracht naar haar. De Raad gaat dan kijken wat op zo'n moment het beste is voor het kind.

Heeft u nog een laatste boodschap voor de lezers?

Laat een mishandeld kind niet in de kou staan en durf er iets mee te doen. Bel bijvoorbeeld met de Raad voor de Kinderbescherming (zie telefoongids of bel de telefonische inlichtingendienst) en vraag om raad. Je hoeft niet eens te vertellen om wie het gaat. En aan kinderen wie het overkomt zou ik willen zeggen: blijf er niet mee rondlopen maar praat er met iemand over. Met die aardige buurvrouw, of met je liefste oom of vriendinnetje of onderwijzer. praat erover, zodat er iets gedaan kan worden om je te helpen!

Sylvie en Vellah

Illustratie Elaine Sullivan

'Soms heeft de moeder gewoon het verkeerde ei, en daar kan niemand iets aan doen.'

Die Kerstochtend

Het was de vooravond van Kerstmis in het jaar 1862 in Londen. Het sneeuwde onophoudelijk kleine vlokjes sneeuw, die bijna onmiddellijk wegsmolten bij aanraking en alleen een koud, nat plekje achterlieten als teken dat ze hadden bestaan.
Ondanks het koude weer en de natte sneeuw was het druk in de stad. Op elk plein en in alle belangrijke straten kon je de talloze kraampjes vinden waar de mensen zoveel belangstelling voor hadden. Alle kinderen uit Londen krioelden om de kramen met speelgoed, en de politie was druk bezig om verloren kinderen terug bij hun ouders te brengen.
In al die drukte liep een jongen die er wat armer uitzag dan de meeste andere kinderen. Hij droeg een broek die hoofdzakelijk uit verstellappen bestond en de voering van zijn jas hing er half uit.
De jongen - die de naam David droeg - slofte door de natte steegjes terwijl zijn ogen nauwlettend rondkeken. Sinds de ochtend had hij gezocht, zichzelf geen tijd gegund om voor eten te zorgen, alleen maar gezocht en gekeken en nog had hij niet gevonden wat hij verloren was.
David was die zelfde ochtend nog weggelopen uit het weeshuis waar hij woonde sinds zijn ouders waren omgekomen bij een brand. Nu zocht hij zijn hond die, net als hij, die brand had overleefd maar niet bij hem mocht blijven toen hij naar het tehuis moest.
De jongen rilde van de kou en drukte zijn jas wat dichter tegen zich aan. Hij hoorde dat de kerkklokken acht uur sloegen, hij was overigens niet de enige die het gehoord had, want geleidelijk aan vormde zich een stroom mensen die de kerk binnen gingen voor de avonddienst. David voegde zich bij de andere mensen om zo de kerk in te komen. Niet omdat hij graag de preek wilde horen, maar om de kou te ontlopen en om zijn natte kleren en haren te laten drogen.
Net voordat hij op één van de achterste banken wilde gaan zitten voelde hij een hand in zijn schouder knijpen.
'Wegwezen, jij! Voor jouw soort is onze kerk niet open!' bulderde een mannenstem, en voordat de jongen het in de gaten had werd hij de kerk uitgeduwd waarbij hij over de drempel struikelde en viel. Hij zag nog net dat de deuren zich achter hem sloten. Toen werd alles donker...
Toen David de volgende ochtend wakker werd, lag hij in een bed in een voor hem onbekende kamer. Verbaasd ging hij rechtop zitten en keek om zich heen.
Aan de andere kant van de kamer zat een man achter zijn bureau te schrijven, die opkeek toen hij gestommel hoorde. David herkende zijn gezicht meteen; het was de pastoor van de kerk. Die zal hem in ieder geval niet terugbrengen naar het weeshuis.
'Zo, dus mijn jonge vriend is wakker, als je wilt kun je meegaan naar de keuken voor koek en koffie,' sprak de man vriendelijk en hij stak uitnodigend zijn hand uit.
David stapte het bed uit en volgde de pastoor naar de keuken, waar een dienstmeisje al bezig was met het zetten van de koffie. Ze keek achterom toen ze hen hoorde binnen komen.
'Ach jongen, wat zie je er goed uit!' sprak ze opgewekt. 'Toen meneer je gisteravond binnen bracht zag je zo wit als een vaatdoek, deze kleren staan je trouwens ook veel beter.'
Verbaasd keek David naar zijn kleren.
'Wat is dit nou, dit is niet van mij', mompelde hij geschrokken.
'Dat is een nachthemd', sprak de man. 'Ik heb zolang je andere kleren buiten laten uitwaaien.' En voordat David wat kon gaan vragen stopte de dienstmeid hem een stuk koek in handen waar hij gretig van at. Hij wilde juist aan de koffie beginnen toen hij geblaf hoorde. David sprong op. 'Bedankt voor 't eten, maar 't is m'n hond! Ik moet weg!' Zo snel als hij kon verdween hij uit de keuken. Toen hij buiten kwam zat zijn hond op zijn oude kleren die hij snel aantrok, hij had zijn hond terug! David ging naast hem zitten om hem achter zijn oren te kriebelen en werd hartelijk in zijn gezicht gelikt.
Zo zaten ze op straat en ik weet zeker dat die kerstochtend niemand gelukkiger kon zijn dan die jongen met zijn hond.

Charlotte Oorbeek
Hellevoetsluis

PENVRIENDEN

Gezocht:
Briefschrijver (m/v)
Liefst niet uit de omgeving van of Eindhoven zelf. Om alle megabelangrijke en hyperonbelangrijke gebeurtenissen en/of vreemde gedachtenspinsels mee uit te wisselen. Geen speciale eigenschappen, hobby's of leeftijd gevraagd. Postzegel = antwoord. Schrijf naar:

Katrijn de Ronde
Jan van Rotselaerlaan 10
5581 EA Waalre

Hallo,
Ik ben Sophie en ben 13 jaar oud. Ik zoek een penvriend(in) om lang interessante brieven mee te schrijven en langer dan een paar maanden.
Mijn hobby's: hockeyen, zeilen, schrijven en lezen. Schrijf naar:

Sophie de Vries
Maasweg 12
4105 ZL Culemborg

Beste lezertje,
Ik, Sara Rummens (zeg maar Saar) zoekt een penneviriend(in). Ik ben (op een paar weekjes na) 15 jaar en wil met iemand schrijven die liefst niet 5 jaar jonger is dan ik en niet tegen afscheid nemen kan. Voor de rest maakt het me niet uit wie het is. Schrijf dus naar:

Sara Rummens
Dijlestraat 12
3051 St-Joris Weert
België

BRIEVEN

Ik las in de Lemniscaatkrant bij 'bekroningen' dat de schrijver van *Het dolfijnenkind* Patrick Lagrac zou heten. Hij heet echter Lagrou!

Naschrift redactie,
Beste briefschrijver: Het spijt ons.

Beste redactie,
Ik ben pas net lid en ik wou vragen welke handtekening er op de clubpas moet, die van mijzelf of die van mijn ouders, want ik heb geen handtekening.
Fedde Hettinga

Naschrift redactie,
Beste Fedde, als jij lid bent moet jouw naam of handtekening op je clubpas. Overigens: een handtekening kun je zelf verzinnen. Maak er maar iets moois van!

Beste redactie,
Om te beginnen vind ik het heel leuk dat de Lemniscaatkrant vernieuwd is. Maar wat mij ontzettend ergerde is het plastic omhulsel. Ook al is dit een milieuvriendelijk, biologisch afbreekbaar zakje. Hoe minder plastic er geproduceerd wordt hoe minder dit het milieu belast. Wat zouden jullie denken van een envelop van kringlooppapier? De krant is op A-4 formaat gevouwen, dus dat kan geen probleem zijn. Kijk maar naar de bladen die Greenpeace en het WNF uitgeven.
Inger Wijn

Naschrift redactie,
Beste Inger, je reactie is begrijpelijk en we hadden deze kritiek ook wel verwacht. Al het plastic dat aan de afvalberg wordt toegevoegd kan gemist worden. Maar dat geldt ook voor papier. Wij hebben ons laten vertellen dat het zakje dat wij gebruiken minder belastend is voor het milieu dan een papieren zakje, omdat papier maken nogal milieuonvriendelijk is. Dat geldt, zij het in mindere mate, ook voor kringloopapier.

DE GEHEIME OLIFANT VAN JIMMY COOPER

Fragment uit *De geheime olifant van Jimmy Cooper*

Stomverbaasd bleef hij staan. Daar, in zijn eigen garage, stond een olifant. Jimmy dacht tenminste dat het een olifant was. Hij kon alleen maar de achterkant zien. Maar het was wel de grootste achterkant die hij ooit had gezien. En er hing een olifantestaartje aan.
De olifant, of wat het dan ook was, zat helemaal klem in de kleine garage. Even vroeg Jimmy zich af hoe het hem was gelukt om zich naar binnen te wurmen. Het beest maakte geen enkel geluid. Het stond daar gewoon. Jimmy schraapte zijn keel. 'Ahum,' zei hij, maar er kwam geen antwoord. Hij probeerde het nog een keer. 'Neem me niet kwalijk, maar ben jij een olifant?'
Het bleef lang stil, maar Jimmy wachtte geduldig. Eindelijk klonk er vanuit de garage een antwoord. 'Ja.'
Jimmy huiverde van opwinding en even wist hij niet wat hij moest zeggen. Hij had nog nooit een olifant ontmoet, maar begreep meteen dat dit de kans van zijn leven was. 'Goedenavond,' zei hij beleefd. 'Ik heet Jimmy Cooper.'
Hij wachtte weer, maar de olifant gaf geen antwoord. 'Hoe heet jij?' vroeg Jimmy. Na een hele poos zei de olifant iets terug, maar het klonk zo zachtjes dat Jimmy het niet kon verstaan. Jimmy wilde zich niet opdringen. Op de eerste plaats omdat hij een beleefd jongetje was, en op de tweede plaats omdat je nu eenmaal niet zo vaak een olifant tegenkomt. Hij wilde deze olifant dan ook niet beledigen. Aan de andere kant stond de olifant natuurlijk wel in Jimmy's eigen garage en bovendien was het midden in de nacht. De olifant kon hem op zijn minst vertellen hoe hij heette. Toch geloofde Jimmy niet dat hij met een ongemanierde olifant te maken had. Nee, waarschijnlijk was hij gewoon heel verlegen. En dus zat er maar een ding zo, en dat was hem vriendelijk maar beslist toespreken.
'Beste olifant,' zei Jimmy, 'ik vind het fijn dat mijn garage je bevalt. Zou je er nu uit willen komen, zodat ik je kan begroeten?'
Weer bleef het heel lang stil. Toen klonk er iets als een diepe zucht en langzaam begon de grote grijze olifant achterwaarts de garage uit te lopen. Even later stond hij buiten op het pad en draaide hij zich om naar Jimmy.
'Hallo,' zei Jimmy.
'Hallo,' zei de olifant.
Jimmy bekeek de olifant nauwkeurig en besloot toen ter plekke dat er niets zo prachtig was als een olifant. Hij zag meteen dat het geen volwassen olifant was en ook geen baby-olifant. Het was een middelmatig grote olifant, die ongeveer het formaat had van een bestelauto. Hij had grote flaporen, een gerimpelde, leerachtige huid en een lange slurf die bijna tot aan de grond reikte. Aan beide kanten van de slurf zaten gebogen witte slagtanden. Hij had donkere ogen met dikke, gerimpelde oogleden.
'Ik heet Jimmy Cooper,' zei Jimmy. 'Hoe heet jij?'
'Hannibal,' zei de olifant heel zacht.
'Waar kom je vandaan?' vroeg Jimmy.
'Uit Afrika,' zei Hannibal de olifant.

Jimmy krabde zich op zijn hoofd. 'Hoe ben je dan hier gekomen?'
Hannibal zuchtte. 'Met het circus.'
'Het circus?' zei Jimmy. 'Maar dat is vannacht uit de stad vertrokken.'
'Dat hoop ik wel,' zei Hannibal.
'Wacht even,' zei Jimmy. 'Bedoel je dat je bent weggelopen?'
'Nee,' zei Hannibal. 'Ik ben gewoon achtergebleven.'
Jimmy snapte met wat het verschil was. Volgens hem was je of wel of niet bij het circus.
'Ga je nu de politie bellen?' vroeg Hannibal.
Jimmy wist niet goed wat hij moest zeggen. Hij begreep niet waarom iemand die kans zag om bij het circus te komen, er ooit [illegible]r weg zou willen gaan. Misschien had Hannibal wel iets verkeerds gedaan. Zo op het oog leek hij een zeer gehoorzame olifant, maar dat kon je natuurl[illegible] nooit zeker weten.
'Waarom ben je achtergebleven?' vroeg Jimmy. Het duurde lang voordat Hannibal antwoord gaf. En toen sprak hij zo zachtjes dat Jimmy hem nauwelijks kon verstaan.
'Omdat ik vrij wilde zijn,' zei Hannibal. Jimmy bleef een poosje zonder iets te zeggen naast de olifant staan. Hij vroeg zich af wat hij moest doen. 'Je hoeft nergens heen,' zei hij ten slotte. 'Je kunt hier blijven.'
Hannibal scheen meteen op te fleuren toen hij dat hoorde. Zijn grote oren bewogen ritselend langs de zijkanten van zijn kop, zijn slurf krulde omhoog en beschuffelde voorzichtig Jimmy's gezicht. 'Echt waar?' vroeg hij.
'Natuurlijk,' zei Jimmy. 'Je kunt in de garage wonen. Wil je misschien wat koekjes?'
'Ik hou van koekjes,' zei Hannibal. Jimmy rende naar binnen om er een paar te halen.
Terwijl hij op een stoel klom om de koekjes uit het keukenkastje te pakken, kwamen er allerlei vragen in hem op. Hoe moest hij een olifant in de garage verborgen houden? Zou het circus niet terugkomen om Hannibal te zoeken? Wat moest hij hem te eten geven? Een olifant at vast en zeker een heleboel. En het belangrijkste: wat moest hij zijn moeder vertellen?
Voor de eerste keer in zijn leven was Jimmy blij dat zijn moeder geen auto kon betalen. Daarom kwam ze bijna nooit in de garage. Natuurlijk zou hij haar op een geschikt moment wel vertellen over de olifant die in hun garage woonde, maar dat moment was nog lang niet aangebroken.
Terwijl Jimmy met een zak koekjes in zijn handen weer van de stoel klauterde, keek hij op de keukenklok. Het werd al laat. Nog even en hij moest met zijn krantenwijk beginnen. Hij was al bijna bij de deur toen hij een geweldig idee kreeg.
Zodra hij buiten kwam, scheurde hij de zak open en pakte er een koekje uit. Hij wilde het aan Hannibal geven, maar de slurf van de olifant bewoog zich snel en sierlijk omlaag en pakte zelf een koekje uit de zak. Toen krulde de slurf zich weer op tussen de gebogen ivoren slagtanden en het koekje verdween snel in zijn mond. Even ging er een huivering door de grote grijze olifant. 'Citroenwafeltjes,' zei hij. 'Mijn lievelingskoekjes.'
'Hannibal,' zei Jimmy, 'heb je wel eens een krantenwijk gehad?'

EIGEN WERK

Een notitie

geruisloos maakt nacht hemel
grijs en vaag
deken van wolken drijft op lucht
wind houdt adem in

golven blijven thuis in water
dat enkel wordt bewogen door
gezang der vogels
nutteloos

langzaam maakt de aarde
plaats voor licht
de dag breekt aan
de lucht wordt dik en vaag
door het bedrijf der mensen
nutteloos
vermengt het dag en nacht
terwijl vogels zwijgen

'Dolzain', 10-08-1994

Vogel

Er vloog eens een vogel
vloog door de lucht
zag een vlieg vliegen
vlieg vloog weg
vogel vloog achter vlieg aan
vogel vloog op vlieg in
weg vlieg
weg vloog vogel

Floor de Jong

De jager

De jager
stapt steeds lager
steeds dichter.
Ik wacht
in mijn hol
zo donker als de nacht.
Ik ben klein
een lief konijn.
Hij is groot
ik schrik me rot
hij trapt met zijn poot
mijn hol kapot.
Ik vlucht
richting de lucht.
Ik haal het niet,
hij schiet.
De jager lacht
konijn, rust zacht.

Jorien Tijink, Leiden

Ik wou dat ik een boompje was
om te wuiven in de wind
Ik wou dat ik een boompje was
om te spelen als een kind

Ik wou dat ik een vogel was
om blij en zorgeloos te zijn
Ik wou dat ik een vogel was
nooit verdriet en nooit meer pijn

Ik wou dat ik een visje was
in een grote blauwe zee
Ik wou dat ik een visje was
dan mocht jij met mij mee

Ik wou dat ik een rupsje was
om me lekker vol te snoepen
Ik wou dat ik een rupsje was
om het dan weer uit te poepen

Ik wou dat ik een vlinder was
met héél veel kleuren op m'n
vleugels
Ik wou dat ik een vlinder was
om te vliegen naar de heuvels

Ik wou dat ik een bergje was
met een hele hoge top
Ik wou dat ik een bergje was
met heel veel kinderen erop.

Carel den Hartog

De tijd
tikt
heelt
heult
verheelt
verdraagt en vertraagt
treurt en trekt
alles verder
altijd verder.
Want de tijd
vertikt 't
te stoppen.
stop.
Plien
... En nu is er rust.

Statig en majestueus
strijkt hij zijn zwart fluwelen
vleugels uit.
Slechts vaag opgeschrikt
door een telefoon die rinkelt.

En eindelijk
kan ik
denken en doen en doen
zonder te denken
en te denken over mijn doen en
laten en alles,

En eindelijk
krijg ik tijd.

Rust.

Pauline

Dag, dag, dag,
zei ik met een lach
Misschien zie ik je in de bieb,
waar ik gisteren ook al liep.

Ik liep te zoeken naar een
boek,
om te lezen in een hoek
Een boek waar ik echt van
smullen kan,
één van Thea Beckman.

Annemarie Soeteman

Geluk

Het waait, de wind ruist zacht
door de bomen.
De maan brengt een gouden
gloed aan de horizon.
Het was die nacht dat ik iets
won.
Veel was het niet,
maar het betekent meer dan je
denkt.
Het geluk van moeder natuur,
niets is zo kostbaar, niets is zo
duur.

Marije Bertenhaussen

Muggenangst

een klein dier, een kleine mug,
heel van dichtbij
je ziet z'n enge snoet, hij prikt je en het doet pijn
ook al is die mug nog zo klein

Kristel Gabriël

Racisme

Een aardappel -
Hoe voelt hij zich
in deze wereld?
Met wie zou hij
verbonden willen zijn?
Gevoel van eenzaamheid
Of alleen angst
voor die kokende zee?
Het maakt niet uit
of je nu bint of pieper bent
Dood ga je toch
En zo is het ook met ons
Mensen - eigenheimers.

S.D.

Evert Hartman

Toen ik het hoorde kromp ik
ineen,
het is gewoon zó gemeen.
Ik kon er met m'n gedachte
even niet meer bij,
hij was de lievelingsschrijver
van mij.
Hij schreef de mooiste boeken,
moet ik nu een andere schrijver
zoeken?
Iedereen las zijn boeken
graag,
of er veel van zulke boeken zijn
is de vraag.
Al is hij hier niet meer,
we zullen altijd weten wie hij
was, ieder keer weer.

Bregje van Bon

School

Wat is het soms toch erg om
naar school te gaan,
soms zeuren die leraren zo
tegen je kop aan.
Zoals: 'Opletten meisje,
dromen doe je thuis maar'
of: 'hier heb je weer wat
huiswerk,
kun je er weer even tegen
aan.'
Soms is het ook wel leuk om
erheen te gaan,
lekker kletsen met iedereen over
wat je gisteren hebt
gedaan.
Of roddelen over die leraar
met z'n lange grijze baard,
of over di[illegible]euke jongen met
zeeblauwe ogen, ja die is
het wel waard.
En dan op het einde van de
week... een proefwerk,
dat leren [illegible]tte je heel wat werk.
Nu maar hopen dat je het
goed hebt gedaan,
en daarna... kun je naar huis
gaan.
En dan denk je, lekker twee
dagen niet denken,
maar dan moet je nog
aandacht aan je huiswerk
schenken.

Bregje van Bon

Kwaad

Ik ben Kwaad
Waarom?
Niemand die dat wat
aangaat
Ik ben heel Kwaad
Waarom?
Omdat het omiets...
achlaat
Ik ben erg Kwaad
Waarom?
Niemand die het raadt
Ik ben heel erg
Kwaad
Waarom?
Nou, in ieder geval niet
om de vaat
Ik ben heel heel erg
Kwaad
Waarom?
Laat maar want ik ben
Kwaad.
Margriet van Kampen

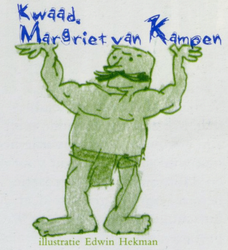

Illustratie Edwin Hekman

Spookuur

Bart loopt naar het raam. Opeens schiet er weer een hand langs het raam. Bart doet de gordijnen een stukje open en kijkt naar buiten. Maar opeens ziet hij een ... help! Een vampier! Bart rent naar zijn bed. Plotseling komt de vampier binnen en geeft Bart een spuitje. Daarna neemt de vampier hem mee naar het spookpaleis. Daar woont de spokenkoning. De spokenkoning zegt: neem hem mee naar het vliegtuig. Vlieg vijf kilometer van de grond en gooi hem dan naar beneden. En dat deden ze. Toen Bart gevallen was werd hij wakker. Hij lag naast zijn bed. Mama roept: wakker worden. Hij trok zijn kleren aan en ging naar school. En waar ging het over? Spoken en griezels. Bart werd er niet goed van. Hij zei tegen de meester, mag ik naar huis? Ik word niet goed. De meester zei: goed dan maar. Toen hij thuis was ging hij slapen. En waar droomde hij over? Spookuur.

Fedde (8 jaar)

C.L.E.R.I.E.W

Lemniscaat
zonder graat
maar met veel informatie
zonder bureaucratie

Floor de Jong

DE CLERIHEW

Martijn heeft zo z'n best gedaan, maar er is er maar eentje ingestuurd... Was deze dichtvorm te moeilijk?
Dat valt toch wel mee. Neem deze bijvoorbeeld:

De Lemniscaatkrant
het dichten lukt weer van geen kant -
want ik heb toch zo het land
aan die clerihews uit
Engeland!

KINDERBOEKENANTIQUARIAAT

Herenstraat 39
1015 BZ Amsterdam
tel. 020 - 6263982
tel. 02518 - 56734

OPEN:
donderdag t/m zaterdag
11.00 - 17.00 uur
verder na afspraak

In een piepklein winkeltje in de Amsterdamse Herenstraat staan hoog opgetast langs de wanden rijen kinderboeken.

De winkel is smal en hoog zodat de bovenste planken slechts met een laddertje te bereiken zijn.

Reiny Hagen, de eigenaresse van dit kinderboekenantiquariaat, is tien jaar geleden met haar winkel begonnen. Aanvankelijk had ze een bescheiden boekenkastje, maar inmiddels heeft ze meer dan 3000 titels staan: voornamelijk kinderboeken die vóór 1950 verschenen zijn. De oudste dateren uit de vorige eeuw. Boeken van Nienke van Hichtum, Joh. H. Been en Cissy van Marxveldt, bekende namen uit het verleden, maar naast titels van inmiddels onbekend geworden schrijvers. Als enige concessie aan de moderne tijd heeft Reiny Hagen soms een enkele Annie M.G. Schmidt, Thea Beckman of Roald Dahl in voorraad. Deze vliegen altijd de winkel uit. Voor de rest vindt zij het aanbod van moderne kinderboeken voor haar winkel niet interessant. Klassieke kinderboeken zoals *Kruimeltje* en *Dik Trom*, die nog steeds uitgegeven worden, zien er in haar ogen niet erg mooi uit. In vergelijking met de oude uitgaven zijn de kleuren van de omslagen hard en lelijk. Ook is Reiny niet erg te spreken over boeken uit het verleden die hertaald worden, zoals dat bij de boeken van J.B. Schuil gebeurd is. De taal wordt aangepast aan deze tijd en ook worden bepaalde zaken die ons niet zinnen, zoals discriminatie, eruit gehaald. 'Die boeken zeggen iets over een bepaalde tijd, geven waarden en normen van die tijd weer. Als je dat eruit haalt gaat er iets essentieels verloren.'

De winkel is van donderdag tot en met zaterdag geopend. Op de andere dagen gaat Reiny naar veilingen om boeken in te kopen en zorgt ze voor haar gezin. Van de opbrengst van de boekenverkoop kan ze niet leven, maar gelukkig bedruipt de winkel zichzelf wel.

Reiny merkt dat er de laatste jaren steeds meer belangstelling voor oude kinderboeken is ontstaan. Dat heeft volgens haar te maken met de universiteiten, waar meer over kinderboeken gedoceerd wordt. Vaak komen er studenten in haar winkel op zoek naar materiaal voor een scriptie. Maar ook komt er regelmatig een student een ontspannend boek uitzoeken van bijvoorbeeld Cissy van Marxveldt, om tussen het studeren door te lezen.

Er is ook veel belangstelling voor alleen de illustraties die in boeken voorkomen. Vooral de tekeningen van Rie Cramer zijn erg in trek. Verder komen er regelmatig kinderen om een leuk boek uit te zoeken en oudere mensen die een boek uit hun jeugd proberen te vinden. Vaak kennen ze alleen een titel of zelfs maar een zin van het gezochte boek. Aan Reiny de taak uit te zoeken waarom het gaat. De verhalen die achter deze zoekopdrachten schuilgaan vindt Reiny een bijzonder leuk aspect van haar werk.

Barbara en Isabel

DE NEDERLANDSE KINDERJURY KOMT ER WEER AAN

Zijn jullie al weer aan het lezen? Het duurt nog wel een maand of twee, maar dan kun je weer in de boekhandel en bibliotheek terecht om te laten weten welk boek jij het mooist vond.
Vorig jaar was het aantal deelnemers gestegen tot boven de 31.000. Dat moet te overtreffen zijn!

zetduiveltje

Degenen die dit keer de eerste waren met het inzenden van hun zetfout in de krant waren Carolien van Munster uit Soest en Caroline De Koninck uit Oostende.
Carolien: *De doge-ring van Venetië* van Thea Beckman is onderweg, en Caroline, laat je ons nog even weten welk boek je graag wilt hebben?
Voor wie het nog niet weet: het heeft alleen zin om je zetduiveltje meteen in te sturen. Als je het na een week doet maak je geen enkele kans meer. Er zijn namelijk clubleden die zodra ze de krant in de bus krijgen diezelfde dag al een zetduiveltje opsturen (als ze er een vinden natuurlijk!).

WELKOM

Welkom al die nieuwe clubleden! We zijn blij dat jullie erbij zijn gekomen. Voor zover je het niet wist: dit is een krant voor en door jongeren. De redactie bestaat voor het grootste deel uit scholieren, net als jullie. We proberen een leuke krant te maken, maar hopen dat jullie zelf ook meedoen. Stuur je gedichten en verhalen in naar het PODIUM VOOR EIGEN WERK. Doe mee aan het vervolgverhaal! Doe mee aan de speurtocht naar het 'zetduiveltje': vind een zetfout in de krant en stuur hem op. De eerste inzenders uit Nederland en Vlaanderen krijgen een gratis Lemniscaatboek naar keuze. Bovendien zijn er vaak puzzels en wedstrijden waaraan je kunt meedoen. Schrijf ons als je iets leuks hebt meegemaakt, of als iets in de krant je niet bevalt. En natuurlijk: werf nieuwe leden. Vijf nieuwe leden in een envelop en je krijgt een Lemniscaatboek naar keuze.
Zonder jullie zijn we nergens!
P.S. Vergeet je naam en adres niet te vermelden.

het gouden aanbod

Elders in deze krant vind je een interview met Ruud Kraaijeveld afgedrukt. Hij is de samensteller van drie verschillende bloemlezingen:

Je kunt me nog meer vertellen, voor de brugklas
Stel je voor!, voor de bovenbouw van de basisschool
Moet je lezen!, voor de middenbouw van de basisschool.

Die boeken staan vol spannende, intrigerende fragmenten uit Lemniscaatboeken. Ze zijn bedoeld voor gebruik op school om klassikaal te lezen, maar ze worden ook gewoon in de boekhandel verkocht. Verder hebben wij gehoord dat ze worden gebruikt door leraren om te beoordelen of bepaalde boeken de moeite waard zijn om aan te schaffen voor de klasse- of schoolbibliotheek.
Hoe het ook zij, ze schijnen nogal aan te slaan.

Om nu iedere school en iedere klas in staat te stellen deze boeken aan te schaffen zijn ze nu per 25 stuks te bestellen voor maar f 175.-. Als je bedenkt dat die boeken los in de winkel f 19,90 kosten, dan kun je wel nagaan wat een riant aanbod dat is. Ze zitten dan in een doos met nog wat leuke omslagposters om de klas mee te versieren.

Leraren die naar de Nationale Onderwijs Tentoonstelling in de Jaarbeurs te Utrecht (Prins van Oranje Hal) gaan (van 17 tot en met 21 januari) kunnen daar een pakket bestellen en krijgen er nog een verrassing bij!

RAAD EENS HOEVEEL IK VAN JE HOU

Als er ooit een prentenboek is dat kans maakt om getipt te worden door de Nederlandse Kinderjury in de categorie 6-9 jaar, dan is het dit boek wel! Nog nooit van gehoord? Toch eens even naar de boekhandel gaan, want er is vast wel iemand (en misschien wel veel meer iemanden) die je dat cadeau zou willen doen!

IN HET VOLGENDE NUMMER:

- Oorlogsboeken
- een gesprek met Jan Terlouw over de Hongerwinter
- een gesprek met Gijs Wanders over oorlogen hier en nu
- een voorpublikatie uit het nieuwe boek van Gijs Wanders
- een gesprek met Simone v.d. Vlugt over haar debuut: *De Amulet*

'IK VIND SCHOOLBOEKEN NIET VERVELEND!'

Een gesprek met Ruud Kraaijeveld, een echte onvervalste enthousiaste leraar!

Wat doet hij niet allemaal? Hij is leraar Nederlands en geeft les in de brugklas. Hij recenseert jeugdboeken voor een aantal bladen en tijdschriften. Hij werkt mee aan de methode Nederlands *Op niveau*, uitgegeven bij Thieme, en... hij heeft nu al een drietal bloemlezingen samengesteld van Lemniscaatboeken.

'Waarom zijn schoolboeken zo vervelend?' is onze binnenkomer.
'Ik vind schoolboeken niet vervelend,' antwoordt hij, in het geheel niet uit het veld geslagen. 'Ze zijn de laatste jaren nogal veranderd. Vroeger stonden de dingen die je moest leren voorop. Nu hebben praktische vaardigheden, spreekvaardigheid, fictie en met name jeugdboeken een belangrijker plaats gekregen. Zeker in de basisvorming. Vroeger was er aan het einde van ieder hoofdstuk een voorbeeld. Nu begint bijvoorbeeld de methode *Op niveau* met een fragment uit een boek en daaraan wordt een aantal zaken gekoppeld. Neem nu als voorbeeld het boek *Wonderkinderen van Thea Beckman*. Je krijgt een stuk als voorbeeld en leert dan het verhaal bekijken: de vorm, de inhoud, de personages. Er wordt ingegaan op de schrijfster, wat ze nog meer geschreven heeft, enzovoort. Daarna komt ter sprake wat wonderkinderen zijn. Zou je het leuk vinden om wonderkind te zijn? Welke argumenten worden er door de vader van Tom gebruikt om hem niet naar het gymnasium te laten gaan?
Kortom, we raken aan de praat over een tekst, over boeken, en dat is nu juist zo leuk. Zo worden ook degenen die "van huis uit" niet zo van lezen houden toch vaak enthousiast gemaakt. Natuurlijk lukt dat niet bij iedereen. Er blijft een groep die niet graag leest.'

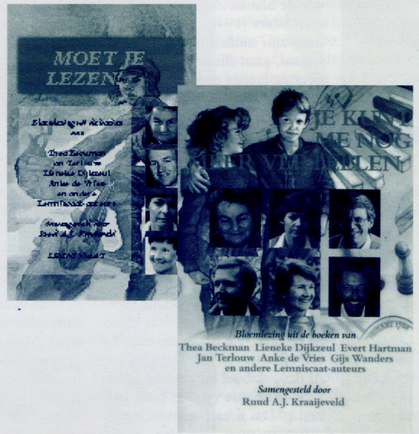

Naarmate we verder praten komt Ruud Kraaijeveld steeds beter op dreef.
'Vroeger was er meer nadruk op spelling en grammatica dan nu. Spelling vind ik nog steeds erg belangrijk, maar het aanleren van taalvaardigheden en de eigen inbreng van kinderen evengoed. Leerlingen kunnen het beste elkaar enthousiast maken voor boeken.
In de boeken waaraan ik meewerk en ook in mijn lessen is veel aandacht voor expressie, toneel, enzovoort. Alleen het declameren van gedichten zie ik niet zo zitten.'

'Ze zeggen wel dat kinderen tegenwoordig allerbelazerdst spellen. Ben je het daarmee eens?'
'Nee, naar mijn ervaring gaat dat niet achteruit, zoals wel wordt beweerd.'

'Vind je ook dat kinderen niet echt voor vol worden aangezien?'
'Door mij wel. Maar wat opvallend is, is dat jeugdliteratuur langzamerhand voor vol wordt aangezien. En dat is winst.'

Tot slot praten we nog over de boeken waar Ruud Kraaijeveld mee bezig is. Eén daarvan is zeker het noemen waard. Dat is het boek *Net echt en toch verzonnen*. Volgens Ruud Kraaijeveld is dit de beste en modernste manier om met jeugdliteratuur kennis te maken: een combinatie van uittreksel en bespreking. Als we het goed begrepen hebben, een aanrader voor wie wat ondersteuning wil bij spreekbeurten en boekverslagen. Het wordt uitgeven door Thieme en komt in januari op de markt.

Bij Lemniscaat verschenen van Ruud Kraaijeveld de bloemlezingen:
Je kunt me nog meer vertellen, voor de brugklas, *Stel je voor!,* voor de bovenbouw basisonderwijs, en *Moet je lezen!,* voor de middenbouw.
Elders in dit nummer meer daarover.

Hoe gaan de leraren met de leerlingen om?

Verschillen tussen een klassikale en een Montessorischool.

(een verslag uit Vlaanderen)

Een klassikale school en een montessorischool: twee grote woorden, en, volgens veel mensen, twee heel verschillende werelden.
De ene vader of moeder is ertegen, andere zijn er zeer voor: een montessorischool. Dat betekent vrijheid, zelfstandigheid en vaak een veel minder strak schoolregime.
Maar hoe zit dat op een klassikale school?
Je moet niet denken dat daar een docent altijd met 'meneer' of 'mevrouw' wordt aangesproken. Ook op zulke scholen worden ze wel met hun voornaam aangesproken.
Dat leerling en leraar meer contact met elkaar hebben, en dat de relaties nauwer zijn op een montessorischool, is waar. Tijdens de werktijd loopt de docent hier en daar een babbeltje te houden met een van de leerlingen. Zo komen ze wat nader tot elkaar.
Maar op een klassikale school gebeurt dit ook wel, maar dan na de les. In de pauze of op de gang. Wel heeft de docent daar meer te vertellen. 'Wat de docent zegt is wet' (en het is wel een beetje benauwd om in het bijzijn van vrienden ertegen in te gaan, en een klapper te krijgen).
Montessorischool leuker? Een klassikale school beter, meer discipline?
Dat moet iedereen voor zichzelf maar uitmaken. Wat voor de één goed is hoeft het nog niet voor de ander te zijn.

Op de 'nonnenschool'

(verslag uit Vlaanderen)

Nonnen lopen bij ons op school niet meer rond, maar we zitten nog wel degelijk op een nonnenschool. Een uniform dragen is nog steeds verplicht: donkerblauwe jas met dito voering, grijze plooirok, donkerblauwe trui en witte kousen in klassieke schoenen. 'Een uniform!' zul je denken. Wel, eigenlijk is dat zo vreselijk nog niet. We verzinnen er telkens wel wat op... om er toch leuk en eigentijds uit te zien. We rollen onze rok op tot boven onze knieën en we trekken onze truien over onze rokken, met als gevolg dat die kriebeldingen verborgen zijn voor de buitenwereld. Ook is er elk jaar wel iets in de mode, zoals bijvoorbeeld je haar in twee staartjes vastbinden (daarvoor moet je natuurlijk wel lang haar hebben) of kousen die tot boven de knie reiken. Maar niet alleen de leerlingen dragen een uniform, ook de leerkrachten! Je zult nooit een lerares in een jeansbroek zien of een leraar zonder das. Ben je niet in uniform, een paar keer te laat of te vaak slordig, dan kan het best zijn dat je een woensdagnamiddag banken mag poetsen of samenvattingen van teksten maken. Enkel als je het echt al te bont gemaakt hebt: roken of dronken zijn tijdens de scholuren of... de boeken van de bibliotheek versteken.

We bidden elke morgen en middag bij de aanvang van het eerste lesuur. Dit komt natuurlijk goed van pas wanneer je niet veel geslapen hebt de vorige nacht. Dat heb je overigens wel nodig om de lessen aandachtig te volgen. Vier keer vijftig minuten met een korte pauze na het tweede uur is niet te onderschatten.
Tijdens de middagpauze kun je verschillende dingen doen: muziek beluisteren, op het grasveld zitten en praten ofwel (minder ontspannend) je lessen leren en/of taken overschrijven. Soms worden er ook enkele sportactiviteiten georganiseerd, zowel 's middags als na de schooluren. Zo kun je éénmaal per maand op vrijdagavond gaan schaatsen. Drie keer per jaar is er een filmvoorstelling in de 'refter'.
Zo zie je maar... op een nonnenschool zitten hoeft niet saai te zijn.

Charlie Brown

Een beetje een denker zoals Hamlet, type Woody Allen, met het idealisme van Don Quichot: zo omschrijf je Charlie Brown. Na het verschijnen van Schultz' eerste boekje over dit stripfiguurtje in het begin van de jaren '50, werd het meteen heel populair in Amerika. Later volgde Europa.

Niet verbazingwekkend, vind ik. Het is zo ontroerend hoe Charlie Brown voortdurend in de knoop ligt met zichzelf. Je kunt niet anders dan van dat jongetje houden. Hij heeft niet alleen met zichzelf moeilijkheden, ook met heel zijn omgeving: Lucy, het bazige meisje dat hem altijd de grond in boort; haar broertje Linus die steeds een dekentje tegen zijn oor houdt; Schroeder, pianist en Beethovenbewonderaar; Pig-Pen, 'vuilmagneet'; het meisje met krullen en - niet te vergeten - Snoopy. Samen vormen ze een soort 'mini-maatschappijtje', waar geen enkele volwassene aan te pas komt. 't Is echt ontwapenend hoe naïef ze soms over bepaalde dingen denken. Maar ze zijn vaak heel wreed voor elkaar.

Echt kleine mensjes dus...

ZOVEEL mensen

De kunstrijder door Carina van den Broek

Beste redactie,
Er wordt altijd gesproken over de beste boeken die je ooit gelezen hebt. Maar ik heb een boek waaraan ik mij verschrikkelijk erger en dat wil ik ook wel eens kwijt. Helaas is het een Lemniscaatboek en het is *De kunstrijder* van Jan Terlouw.
In het boek komt naar voren dat gehandicapten altijd vrolijk en opgewekt zijn. Wat een onzin! Gehandicapten zijn gewoon mensen! Ze hebben net als ieder ander rotdagen, zijn boos, verdrietig en chagrijnig. Er bestaat niet één gehandicapte die deze gevoelens niet kent.
Dan schrijft Jan Terlouw over een blind meisje dat bij iedere vreemde gelijk aan het gezicht gaat voelen. Ik ben zelf slechtziend en ik heb tien jaar op een speciale school gezeten. Ik trok dus veel op met slechtzienden en blinden. In al die tijd ben ik niet één blinde tegengekomen die zomaar bij een wildvreemde aan zijn gezicht gaat voelen. Ga jezelf maar na: zou jij dat doen als je iemand helemaal niet kent? Ik niet!
Op zich is het verhaal wel spannend en zeker in het begin raadselachtig, maar Jan Terlouw zou er goed aan gedaan hebben, voordat hij het boek schreef, zich eerst echt te verdiepen in wat het is om een handicap te hebben, dan te schrijven vanuit vooroordelen!

De kunstrijder door Mariëtte Storm

[...]Het spannende verhaal is echter maar één kant. De manier waarop de kinderen tegen hun eigen handicap aankijken en daarover soms wrange grappen maken (Patrick zegt bij het [illegible]n van een volautomatische, gestroomlijnde, super power rolstoel: 'Het nieuwste van het nieuwste. 't Is dat ik al gehandicapt ben, anders zou ik het voor dat apparaat willen worden'), de andere kant van het boek.
Gelukkig is Terlouw niet in de valkuil getrapt om de kinderen goede eigenschappen te geven ter 'compensatie' van hun handicap. Hij schildert ze af als gewone tieners met af en toe grof taalgebruik, hun verliefdheden, twijfels en opstandigheid.
Wel overdrijft hij soms. Bijvoorbeeld wanneer hij Lucie, een blind meisje van 12 jaar, beschrijft. 'Ze beweegt zich met een ongelooflijk gemak en met sierlijke bewegingen. Kwam ze in een voor haar onbekend huis dan ging ze even rond, betastte alles wat ze tegenkwam, en dan wist ze verder de weg.'
Ook komt goed uit dat niet-gehandicapten soms geen raad weten met hun gevoelens van onmacht en wordt de manier waarop gehandicapten daarop reageren, treffend beschreven.

Anders bekeken, 5 augustus 1990,
ledenorgaan Nederlandse Vereniging van Blinden en Slechtzienden

De individue van Jan Terlouw

Ik vind *De uitdaging* het slechtste boek van Jan Terlouw dat hij tot nu toe geschreven heeft. De verhalen zijn te kort om een spannend avontuur weer te geven, wat in zijn andere boeken gelukkig wel het geval is. Ik hoop dat zijn volgende boek weer een echte Jan Terlouwer wordt.

Carel den Hertog, 11 jaar

Het derde boek van Norman Silver.

PYTHONDANS

Jolan Douwes in Trouw, 27-7-'94:

Na *Geen tijgers in Afrika* en *Tutti-frutti-chocoladeijs met nootjes* is ***Pythondans*** het derde jeugdboek van de blanke Zuidafrikaan Norman Silver (1946). Hoewel hij al sinds zijn studietijd in Engeland woont, gaan alledrie de boeken over de raciale problemen in zijn geboorteland. Silvers hoofdpersonen zijn zonder uitzondering blanke, joodse jongeren die een flinke cultuurschok ondergaan. *Pythondans* speelt zich af in 1967, het jaar waarin de Zuidafrikaanse minister-president Verwoerd werd vermoord. Maar voordat Ruth dit bericht op de voorpagina ziet staan, moet ze eerst nog flink puberen. Ongelooflijk, wat heeft die meid het moeilijk met haar luie stiefvader en haar kleine borsten. Ze ruziet en zeurt wat af.
Al dat gekibbel en geklaag neemt zo'n driekwart van het boek in beslag. Dat is extra irritant, omdat het meisje nogal clichématig wordt beschreven. Ruth is neurotisch en hysterisch, precies zoals jonge meisjes volgens de ouderwetse psychologieboeken horen te zijn.
De auteur is beter op dreef, als hij typeert hoe Zuidafrikaanse doorsnee-blanken in de jaren zestig dachten. Een zinnetje als 'Ik heb niets tegen zwarten of zo', zegt eigenlijk al genoeg. Zeker als het bewijs van goed gedrag een inzameling van half gebruikte schriften voor de scholen in de townships is. Even stuitend zijn de bevelen aan het huishoudpersoneel. 'Neem de teennagels mee!' gebiedt de stiefvader van Ruth zijn huisknecht vanuit het bad. 'Haal een nieuwe lepel! Maai het gras!' En John gehoorzaamt: 'Ja master! Zeker master!'
Als de zwarte bediende Ruth bespiedt met haar Vibr-o-Sonic Breast Massager, krijgt hij ontslag op staande voet. Weken later neemt hij wraak door een muti met honderden oude teennagels op het kussen van zijn baas te leggen. Omdat de bedden net zijn verwisseld, treft hij daarmee de verkeerde: Ruths bijgelovige moeder overlijdt kort daarna.
Op de dag van de begrafenis is de dochter allang geen naïef meisje meer. De arrestatie van de broer van haar vriendje en diens zwarte maat heeft haar leven veranderd. Ze doet mee aan protestbijeenkomsten tegen eenzame opsluiting en marteling van de twee politiek actieve studenten. En is woedend als de een wel vrijkomt en de ander niet. Op die momenten beschrijft Norman Silver zijn hoofdpersoon helemaal niet meer clichématig; haar verontwaardiging is levensecht.

De vloek van Polyfemos

Deze keer met twee tegenstrijdige recensies van het boek *De vloek van Polyfemos* door Evert Hartman. Heb je het gelezen? Laat ons weten wat je er van vindt.

[...]*De Odyssee* is in deze versie een ouderwets (voor)leesverhaal geworden. Een avonturenroman over een soort Eric de Noorman uit de klassieke oudheid, geschreven in de huisbakken stijl die bij het genre hoort ('Polites grijnsde Odysseus opgewekt toe: 'Zie je wel, die godin van jou heeft het beste met ons voor!' Odysseus grijnsde terug, maar hij was er toch niet gerust op.') Maar kennen de lezers *de Odyssee* als ze dit boek uit hebben? Absoluut niet, en ze krijgen ook geen idee dat Odysseus veel ingewikkelder en bijzonderder is dan de kundige, handige en verstandige vader en baas die Evert Hartman van hem gemaakt heeft. Ze zullen bovendien niet het flauwste vermoeden hebben van de buitengewone taal waarin *de Odyssee* geschreven werd. De beelden de poëzie, de vergelijkingen; de zinnen van Homerus zijn ingewisseld voor de allergewoonste huis-, tuin-, en keukentaal die in het Nederlands maar voor handen is. Toch wel heel erg jammer van zo'n prachtig verhaal als *de Odyssee*.

Aukje Holtrop, *Vrij Nederland, 23 april 1994*

[...]met dit verhaal heeft Hartman een prestatie van de eerste orde geleverd. Het brengt de jonge lezer op een bijzonder geslaagde en op een uiterst toegankelijke manier in contact met de cultuur van de oude Grieken en met het beroemdste en spannendste verhaal uit die tijd. De lezer krijgt een duidelijk beeld van de manier waarop men leefde, hoe de mensen met elkaar omgingen, wat hun opvattingen over goed en kwaad waren, wat hun gedachtenwereld inhield en welke rol de goden in hun leven speelden.
Hartman volgt in zijn verhaal de hoofdlijn van *de Odyssee*, maar brengt enkele belangrijke wijzigingen aan, waardoor dit literaire hoogtepunt uit onze culturele erfenis voor bijna alle lezers vanaf een jaar of dertien bijzonder leesbaar en genietbaar wordt. Juist voor jongeren die in onderwijsvormen zitten waar weinig aandacht besteed wordt aan de culturele erfenis van de Oudheid, is dit boek haast ideaal van opbouw en verteltoon[...]

Ruud Kraaijeveld, *Levende Talen, april 1994*

PYTHONDANS

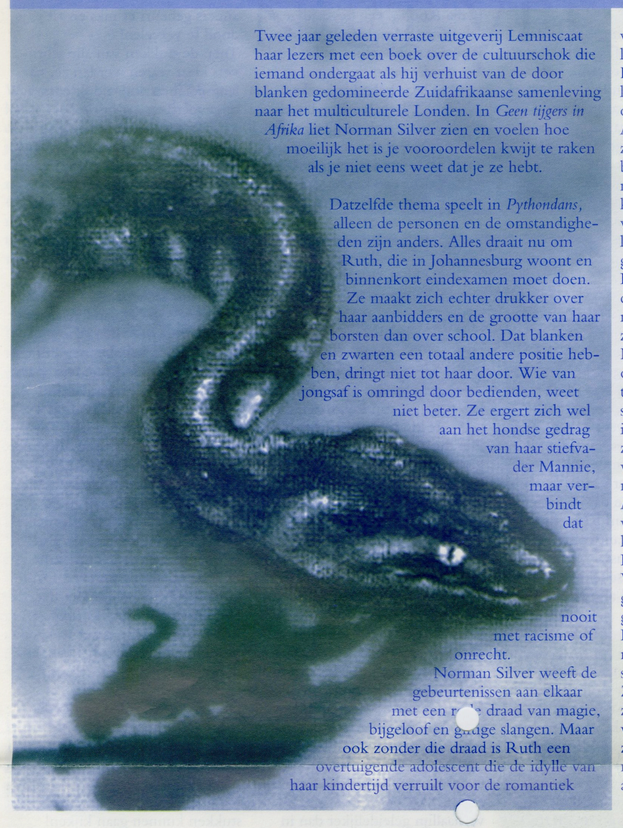

Twee jaar geleden verraste uitgeverij Lemniscaat haar lezers met een boek over de cultuurschok die iemand ondergaat als hij verhuist van de door blanken gedomineerde Zuidafrikaanse samenleving naar het multiculturele Londen. In *Geen tijgers in Afrika* liet Norman Silver zien en voelen hoe moeilijk het is je vooroordelen kwijt te raken als je niet eens weet dat je ze hebt.

Datzelfde thema speelt in *Pythondans*, alleen de personen en de omstandigheden zijn anders. Alles draait nu om Ruth, die in Johannesburg woont en binnenkort eindexamen moet doen. Ze maakt zich echter drukker over haar aanbidders en de grootte van haar borsten dan over school. Dat blanken en zwarten een totaal andere positie hebben, dringt niet tot haar door. Wie van jongsaf is omringd door bedienden, weet niet beter. Ze ergert zich wel aan het hondse gedrag van haar stiefvader Mannie, maar verbindt dat nooit met racisme of onrecht.
Norman Silver weeft de gebeurtenissen aan elkaar met een rode draad van magie, bijgeloof en gevlochte slangen. Maar ook zonder die draad is Ruth een overtuigende adolescent die de idylle van haar kindertijd verruilt voor de romantiek van de ridder op het witte paard en die de werkelijkheid nog niet onder ogen wil zien.
In de eerste hoofdstukken gaat alle aandacht letterlijk naar de buitenkant. Ruth worstelt met haar ontluikende seksualiteit. Ze wil wel verkering met Alan Gerber, maar is doodsbang dat hij aan haar zal zitten. Dan zal hij zien dat ze vullingen in haar beha draagt. En wat moet ze met Larry? Die is nog mooier en doortastender en gepassioneerder en rijker! Intussen is het thuis een puinzooi. Haar stiefvader blijkt een onmogelijke potentaat die niet alleen lomp en gierig is, maar ook pervers en alleen geïnteresseerd in beursnoteringen en paardenraces. Ruth doet wat zij kan om haar moeder tot scheiden te brengen, maar haar moeder wil haar woord niet breken. Ze is bang voor wat de buitenwereld zal zeggen. Die angst zal haar ondergang worden. Naarmate het thuis moeilijker wordt, gaan Ruths ogen verder open. Tijdens een van haar ontvluchtingen leert ze een broer van Alan kennen. Bobby studeert politicologie; een van zijn beste vrienden is zwart en blijkt heel aardig. Zo ontdekt Ruth dat zwarten net zo goed mensen zijn, met eigen gevoelens en meningen en rechten. Vanaf dat moment overschrijdt ze de ene grens na de andere. Als Bobby en zijn vriend gearresteerd en gemarteld worden, raakt ze ook politiek geëngageerd en komt de dood van haar moeder extra hard aan. Ruth voelt zich er indirect schuldig aan.
Waar *Geen tijgers in Afrika* de sporen droeg van eigen ervaringen die verwerkt moesten worden, geldt dat in *Pythondans* alleen voor de thematiek. De aankleding is bedacht en minder overtuigend, maar nog altijd sterk genoeg om tot nadenken te stemmen over ongelijkheid en vooroordelen. De Zuidafrikaanse wetten mogen inmiddels veranderd zijn, vooroordelen laten zich niet zo makkelijk verjagen. De kracht van Pythondans is dat dat inzicht niet wordt uitgelegd, maar langzaam van binnenuit ontdekt kan worden. Daardoor kun je het als lezer ook herkennen.

ZOVEEL zinnen

Fragment uit Pythondans

Zaterdagavond kwamen er een heleboel mensen en er ontstond al snel een feest met muziek en enorme hoeveelheden drank. Er waren aardig wat zwarte mensen, onder andere Patrick van de bakstenen schuur, die zich onder de blanken mengden alsof dat niet ongepast was. En dat was het natuurlijk ook niet, behalve in de ogen van de regering. Er was wel iets dat me opviel, namelijk dat de zwarte mannen meer belangstelling hadden voor blanke meisjes dan zwarte. En Anne, de dichter - of dichteres zou ik eigenlijk moeten zeggen - had meer belangstelling voor zwarte dan voor blanke mannen. Het was zelfs zo dat hoe later het werd, hoe meer belangstelling ze voor zwarte mannen leek te krijgen.
Ik bleef voornamelijk in de buurt van Bobby en Dawn, hoewel ik niet denk dat ze daar nou zo blij mee waren. Het waren net twee tortelduifjes die een avond vrij hadden genomen van studie en politiek om bij elkaar te zijn. Ze genoten duidelijk van elkaars gezelschap. Maar ze waren lief voor me en stelden me aan veel gasten voor. Zij leken zich heel erg op hun gemak te voelen op zo'n bijeenkomst met verschillende rassen.
Later die avond herkende ik een gezicht in de kamer. Het was Ben. Hij kwam met een brede glimlach op zijn gezicht naar me toe.
'Hoe gaat-ie, Ruth! Zullen we dansen?'
Voor ik een weigering kon bedenken, had hij mijn hand gepakt en begon op de muziek te bewegen. Ik dacht dat het vreemd zou zijn om te dansen met een Afrikaan, maar Ben was zo ontspannen en vriendelijk dat het grof zou zijn geweest om te weigeren.
Ik was erg zenuwachtig en had een knoop in mijn maag. Het was eigenlijk nog erger. Ik was bang.
Waarvoor? Dat weet ik niet.
Bang om zoveel grenzen tegelijk over te gaan, denk ik.
Ik weet zeker dat Ben het voelde, want toen de muziek afgelopen was, bedankte hij me en liep naar een paar mensen toe die hij kende.
Ik zag hem verschillende keren die avond lachen en dansen met andere blanke meisjes, allemaal ouder dan ik. Ik wilde dat ik zo op mijn gemak kon zijn met hem.
Later liepen we elkaar tegen het lijf toen ik een paar worstjes pakte.
'Heb je ooit zoveel liberale blanken in één kamer gezien?' vroeg hij. 'En liberale zwarten!' voegde hij er glimlachend aan toe. 'Je moet echt een verdomd liberale zwarte zijn om met blanken om te gaan, weet je.'
Ik schoot in de lach.
'En, heb je het naar je zin?' vroeg hij. 'Hou je niet van dansen?'
'Dat wel, maar ik ken hier niemand,' zei ik onhandig.
'Je kent mij toch,' zei hij en pakte mijn hand. 'Laten we het nog eens proberen, oké?'
Het was een langzame dans. Ben hield me eerst ver van zich af, maar na een poosje trok hij me tegen zich aan en maakten onze lichamen contact. Ik voelde de gespannenheid in mijn eigen lichaam terwijl ik afstand probeerde te houden zonder dat hij het zou merken.
Ben drong niet aan. Hij liet me mijn afstand bewaren en praatte gewoon door. Maar toen de muziek stopte, bedankte hij me weer en ging terug naar zijn andere vrienden.
Ik draaide me om om met Sonia te praten, die helemaal rinkelde van de armbanden en kralen en ik vroeg me af of ze op school ook zulke kleren aanhad. Ze dronk achter elkaar door en zei dat het feest pas rond middernacht echt zou beginnen.
Maar toen het twaalf uur was, hield ik het voor gezien en ging naar mijn kamer. Ik wist dat ik hier niet thuis hoorde. Het water was erg diep en ik kon nauwelijks zwemmen.

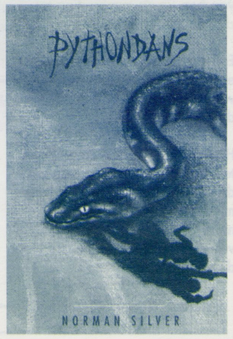

HET HUISELIJK LOT VAN EEN KIND

Er zijn van die dagen dat je ze het liefst bij het grof vuil zou zetten: ouders! Ze zijn best lief hoor, maar af en toe lijken ze wel robots die maar één mechanisme hebben: bemoeierig en zeurderig zijn. Ja, sommige pa's en ma's zijn nu eenmaal een beetje vastgeroest in hun eigen, ouderwetse ideeën en moeten weer eens flink geolied worden. Het is ook niks als je als kind iedere keer weer tegen een muur van bezwaren aanloopt als je iets wilt ondernemen en je naderhand niets beters te doen hebt dan een beetje op je kamer zitten mokken omdat ze niet om te praten. Van die overbezorgde ouders die alle mogelijke moeite doen om hun kroost te beschermen tegen alle gevaren van de grote boze wereld, terwijl jij juist vindt dat je nu toch wel oud en wijs genoeg bent om je mannetje te staan. Je vindt ze maar ouderwets: die moeder met haar eeuwige broekrokken en Libelle-bloemetjespatronen in haar zelfgeweven vest, en zo'n vader die uit kantoor komt met een dikke sigaar in zijn mond en die na het eten nog even een partijtje gaat liggen ronken op de tweezitsbank. Erg modern zijn ze niet en waarschijnlijk zullen ze dat wel nooit worden ook. Daar kom je dan met je gescheurde spijkerbroeken en hardrockposters aan de muur - dat is absoluut niet gepast, neem een voorbeeld aan je kleine zusje dat nog braaf in haar rode jurkje 'Hansje Pansje Kevertje' loopt te zingen!
Of je met het andere uiterste nu wel blij kan zijn, is ook nog maar de vraag, want je hebt natuurlijk ook van die vaders en moeders die ergens tussen hun dertigste en veertigste verjaardag compleet doorslaan en voor eeuwig jong blijven. Althans, dat denken ze, want in jouw ogen is je vader gewoon een ouwe knar die met cowboylaarzen en staartje in zijn haar op de opoefiets naar zijn werk bij het Opvangtehuis voor Weggelopen Krankzinnigen rijdt. En je moeder vindt dat ze heel mooi mee kan zingen met 2 Unlimited als ze haar knalgroene hoofddoeken strijkt terwijl het maskertje op haar gezicht, dat rimpels verdoezelt, zit te drogen. Tjonge, wat zijn we modern en alternatief; daar zit je dan mee in huis als je braaf je huiswerk probeert te maken...
Natuurlijk zijn niet alle ouders zo volslagen maf, je hebt ook best kans dat je redelijk normale ouders hebt en misschien valt er ook niet echt wat te klagen. Je kunt ook niet van ze verwachten dat ze perfect zijn want het moet wel erg moeilijk zijn om kinderen op te voeden, als je ziet wat voor een kleine secreten er op deze aardbol rondlopen.
Waarschijnlijk ben je zelf van plan het totaal anders aan te pakken dan je ouders, dat opvoeden: alles wat je nu dwars zit doe je je eigen spruiten natuurlijk niet aan want ze moeten alles krijgen waar jij in dit leventje verlangend naar hebt gekeken zonder dat je erbij kon. Wist je dat jouw ouders er vroeger net zo over dachten als ze weer eens zo vroeg thuis moesten zijn en hun bord goed leeg moesten eten? Kijk maar wat er van ze geworden is, dan zie je dat je er niet onderuit kunt om besmet te raken met dat verantwoordelijke-oudergevoelvirus.
Jouw kinderen schelden later vast net zo hard als jij nu!

Sylvie Dumont

Toneelschrijven... weer eens wat anders!

Lydia Rood... een veelzijdige schrijfster. Misschien ken je haar Roosemarijnboekjes wel *(Gebakken moeder met spek, Zuigen op je neus)* of haar bekende boek *Maanzaad*. Behalve jeugdliteratuur heeft ze ook thrillers, romans voor volwassenen en een erotische roman geschreven. Maar ook... een kindertoneelstuk.
Doetje heet het en het gaat over ouders die het leven van hun kind telkens willen bepalen, maar dat kind, 'Doetje', vindt dat duidelijk niet leuk.

'*Doetje*,' vertelde Lydia Rood, 'is eigenlijk het resultaat van een theaterwerkgroepje, waaraan ik deelnam. Dat was onder leiding van Suzanne van Lohuizen, die zelf veel kindertheater schreef. Het theaterwerkgroepje was opgestart om nieuwe kindertoneelstukken te produceren, want daar was dringend behoefte aan. Behalve ik, zaten er nog andere bekende jeugdboekenschrijvers bij het groepje, zoals Imme Dros, Harry Geelen en Veronica Hazelhoff. We vonden het allemaal heel moeilijk om ineens toneel te gaan schrijven voor kinderen en dan ook nog onder begeleiding van een strenge juf! Thuis zit er niemand op mijn vingers te tikken en mij te corrigeren tijdens het schrijven. Hier wel, daar moest ik aan wennen, hoor!
De opbouw van een toneelstuk is ook heel anders dan die van een boek. In een boek loopt de verhaallijn geleidelijker dan in een toneelstuk. In zo'n stuk gaat het steeds om kleine botsinkjes, anders gebeurt er niks en zit je je dood te vervelen!
Toen de stukken van alle schrijvers klaar waren werden ze, na lang oefenen door de acteurs, opgevoerd.

Wij als Lemniscaatkrantredactie waren zeer benieuwd hoe haar stuk werd ontvangen. Lydia vertelde verder: 'De drie kinderen die ik had meegenomen vonden eerlijk mijn stuk het allerleukste. Roosemarijn, mijn dochter, die altijd zeer kritisch is op mijn werk, vond *Doetje* eigenlijk het enige leuke... "De andere snapte ik niet zo goed," had Roosemarijn gezegd. De volwassen critici dachten er duidelijk anders over. Tegenwoordig draait alles om mooie zinsbouw en symboliek. Zelf houd ik er totaal niet van. De helft van de tijd gaat het mij boven mijn pet. Ik vind het prima als iets over een bloemstukje gaat, ik hoef dat bloemstukje heus niet te zien... maar als het dan over een bloemstukje gaat, laat het dan niet stiekem gaan over een oedipuscomplex. Dat vind ik echt vreselijk. Het mag best iets van symboliek hebben, maar voor mij moet het wel een wortel in de realiteit hebben, anders zit je naar niks te kijken!'

Duidelijke woorden van Lydia Rood. Wij hopen dat er nog veel meer kinderboekenschrijvers toneel gaan schrijven, zodat wij als kinderen van Vlaanderen en Nederland naar leuke toneelstukken kunnen gaan kijken!

Daniëlle en Barbara

GEGIJZELD

Ook in deze krant weer aandacht voor een van de boeken van Evert Hartman. Dit keer is het *Gegijzeld*.
Wie het nog niet kent moet het zeker gaan lezen! Het gaat over een schoolklas die in gijzeling wordt genomen. Twee gewapende mannen dringen een schoolklas binnen waar een aantal kinderen bijles krijgt. De kinderen en hun leraar worden onder schot gehouden. Ze zijn volledig van de buitenwereld afgesloten. Er zijn alleen de nieuwsberichten op de radio. Een dag verstrijkt, daarna een nacht, en dan weer een dag. De beginnen de overvallers te praten. Het blijken twee jongens te zijn die het regime in hun land zijn ontvlucht en willen dat de regering iets doet aan de wantoestanden in hun land. Ze strijden voor een rechtvaardige zaak. Maar met welke middelen?
Als je wilt weten hoe het afloopt moet je het boek maar lezen.
Je kunt ook bij ons een videofilm bestellen die op basis van dit boek is gemaakt. Deze verfilming is gemaakt door leraren en leerlingen van de Koningin Julianamavo in Veenendaal.
Wanneer je f 24,50 overmaakt op de girorekening van de club onder vermelding van VIDEO GEGIJZELD, krijg je hem thuisgestuurd.
Gegijzeld is typisch zo'n boek van Evert Hartman waarover je blijft denken en praten.

DOE EENS WAT IN DE AANBIEDING!

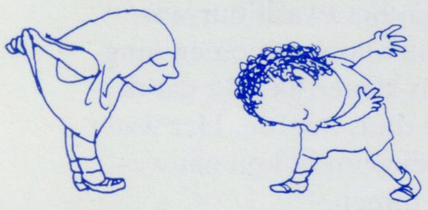

Al pratend over het onderwerp van deze krant gingen vaders, moeders, leraren, broers en zusters over de tong en toen kregen wij de behoefte om sommigen van hen 'in de aanbieding te doen'.

Een ruilbeurs van ouders, broers en zusters, of wie je maar kwijt wilt. Uiteraard is er ook een afdeling GEVRAAGD...

Hier zijn de mensen die wij aan te bieden hebben en graag zouden willen overnemen. Als jullie mee willen doen met onze ruilmarkt, stuur je 'aanbiedingen en vragen' maar in. De leukste worden geplaatst!

Te koop aangeboden: pestzieke, voor de wet volwassen oudere broer die allang het huis uitgetrapt had moeten worden. Bent u in het bezit van een luchtdicht afgesloten zolderkamertje en heeft u een ijzersterk zenuwstelsel, dan is deze lieve jongeman een prima koopje voor u. Prijzen bij opbod.

Gevraagd: moderne, kookgrage moeder die veel variatie kan aanbrengen in gerechten met pindakaas en lollies. Het liefst niet allergisch voor mijn getemde kakkerlakken en absoluut geen liefhebster van Corry Konings. Brieven onder nr. 611.

Gevonden voorwerpen: op 6 oktober jl. trof ik op de stoep van de Roteb twee huilende ouders aan die door hun driejarig zoontje waren gedumpt. Signalement: man half kalend, snor en grijs colbert; vrouw permanent en poedeltje in de armen. Wie deze mensen uit zijn omgeving mist of het zoontje persoonlijk kent, kan contact opnemen met de politie Rotterdam en omstreken.

Gevraagd: moeder die wel kan koken met als specialiteit Italiaans.

Aangeboden: 'the bold and the beautiful' kijkende, roze pantoffeltjes dragende huisvrouw. IQ van 73. Kan goed maaltijden in de magnetron opwarmen. In z.g.s.

Gevraagd: zus met de nodige overschrijfbare scripties.
Hobby's: afwassen en kamers opruimen.

Ruil: Ik heb een lieve broer (met gitaar en Marshall-versterker). Wie wil die ruilen tegen een hond? Niet al te poeperig.

Gevraagd: vader die meer kan dan alleen een eitje bakken.

Te koop: arrogante zus met anorexia. Eet gemiddeld 1 wortel per dag. Met storm niet naar buiten laten gaan.

Gevraagd: moeder met een kapsel dat niets weg heeft van een lampekap.

Gevraagd: ouders met een jaarinkomen van *f* 1.000.000,- of meer, die graag hun schuldgevoelens eens afkopen.

Ruil: Wie wil mijn roddelgrage Story-, Privé- en Weekendlezende moederfiguur ruilen voor een etalagepop?

Gevraagd: een vader die bij kaarslicht griezelverhalen uit zijn duim zuigt.

Aangeboden: een vader die lijkt op Lambik en van griezelverhalen begrijpt hij geen sik.

Gevraagd: een vader die met mij gaat winkelen.

Aangeboden: een vader die steeds met een krant zit op de wc en als een os slaapt voor de tv.

Gevraagd: een moeder die mijn kamer netjes en opgeruimd houdt.

Aangeboden: een moeder die om die rommel snauwt en kijft.